I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 122. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ЛИПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 5, 1967 No. 122. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 3-го липня, 1967

В АМЕРИЦІ

БЮДЖЕТ З'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ ЗА 1966/67 рік закінчився 30-го червня ц.р. дефіцитом 11 більйонів дол. У післявоєнних роках тільки в одному 1958/59 р. за адміністрації Д.Д. Айзенгавера був вищий дефіцит, на 12,-400.000.000 з уваги на тодішню рецесію. Високий минулорічний дефіцит постав внаслідку непередбачених збільшених коштів В'єтнамської Війни. Однак з уваги на збільшений загально крайовий прибуток, цебто й більший добробут населення, минулорічний дефіцит дав себе менше в знаки державі і її громадянам. Конґрес визначив горішню межу державного заборгования на 1968 рік 358 більйонів, а після того — 365 більйонів дол.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ т.зв. Військовий „рекрутаційний Акт" на дальших 4 роки. Уряд старався змінити рекрутаційну систему і ввести новість із рекрутацією з допомогою жеребу, але Конґрес спротивився. Таким чином впродовж найближчих 4-ох років братимуть до війська, як дотепер, найстарших з-посеред молодих мужчин в поборовому віці — а не наймолодших, як це пропонував урядовий законопроєкт.

31-РІЧНИЙ МАЙОР ЛЕТУНСТВА РОБЕРТ Г. ЛОРЕНС є першим мурином, що його обрано до нової „чвірки" астронавтів, які переводитимуть державну програму дослідів космічних просторів. Майор Роберт Лоренс має докторат фізичної хемії з Стейтового університету в Огайо, поруч із першорядним вишколом і досвідом летуна. Його представили в Ель Сеґундо в Каліфорнії разом із трьома іншими новими астронавтами: 34-річним майором Джеймсом А. Абраґамсоном, 34-річним підполковником Робертом Т. Герресом і 33-річним майором Доналдом Г. Петерсоном. До тіснішого вибору стануло 16 кандидатів на астронавтів. Лоренс заявив, що обрання його є дальшим кроком на шляху повного зрівнання його расових земляків із білими в Америці.

ГУБЕРНАТОРИ ОБОХ ПАРТІЙ ВІДБУЛИ наприкінці минулого тижня свої наради. В Сант Луїс, Міззурі, 17 з-посеред усіх 25-ох демократичних губернаторів перевели одноденні наради, на яких — усупереч свому минулорічному становищу — прославляли президента Джансона за осяги його Уряду та висловилися оптимістично про перспективи президентських виборів в наступному році. Знову ж в Джексон Голі, Вайомінґ, 21 республіканські губернатори з-посеред 25-ох відбули дводенні наради, на яких висловили переконання, що республіканська партійна передвиборча конвенція буде „відкритою", щоб якмога більше делеґатів могли свобідно висловити свою думку і щоб делеґації не приїздили на конвенцію із згори устійненим кандидатом на президента.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ НҐУЄН КАО КІ зрікся своєї кандидатури на президента тієї країни у користь голови держави Нґуєна Вана Тіє, погодившись кандидувати тільки на віце-президента. Обидва вони — генерали. Ця зміна прийшла внаслідку невдоволення інших високих військовиків, членів військової хунти, з приводу використовування Нґуєном Као Кі свого становища прем'єра для передвиборчої аґітації. Прем'єр Кі проголосив зречення з своєї кандидатури — в ім'я згоди, для добра країни. Зголошено 17 кандидатур.

СССР ЗГОЛОСИВ НОТУ ПРОТЕСТУ ДО ЗДА, закинувши ЗДА, що американські літаки збомбардували свідомо совєтський вантажний корабель „Михаїл Фрунзе" в північно-в'єтнамському порті Гайфонґ. На той корабель — твердять большевики — впала т.зв. відламкова бомба, яка при розриві розсипує на всі сторони кулі й відламки, і вона буцім-то заподіяла тому кораблеві поважні шкоди. Американські кола не виключають такого „інциденту", що стався під час бомбардування близьких до порту становищ в Гайфонґу.

АЛЕКСЄЙ КОСИҐІН ПЕРЕВІВ В МИНУЛУ СУБОТУ три години на нараді з французьким президентом Шарлем де Ґоллем у Парижі. Вийшовши з Елізейського палацу Косиґін заявив м.і., що в справі замирення у В'єтнамі вирішний голос має Північний В'єтнам, а не великі держави. Косиґін нараджувався з де Ґоллем одну годину в чотири очі, опісля з обома міністрами закордонних справ і амбасадорами. На спільному обіді приявною була й дочка Косиґіна Людмила Ґвішані. Косиґін вже вернувся до Москви, де на летовищі віталп його Леонід Брежнєв і інші большевицькі „достойники".

У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ ПРОГОЛОШЕНО, що „керівну партійну особу", яка „ступала по капіталістичному шляху" та „гурт її послідовників із партійних рядів" відсунено з їх становищ. Хоч не названо за іменем голови Комуністичного Китаю Лію Шао-чі, кометатори здогадуються, що це мова про нього і його прихильників, дармацо в останньому часі не було т.зв. Крайового Народного Конґресу, який вибрав був Ляо Шао-чі, ані ЦК компартії.

КОЛИШНЬОГО КОНҐОЛІЙСЬКОГО ПРИМ'ЄРА МОЙСЕ ЧОМБЕ СХОПЛЕНО й перевезено до Альжиру. Сталося це в минулу суботу 1-го липня ц.р., коли невідомі озброєні особи примусили під загрозою револьверів брітійського пільота скерувати еспанський літак, що летів на Маджорку, скрутити з дороги і взяти курс до Альжиру. Мойсе Чомбе, який був спершу президентом конґолійської провінції Катанґи і після того прем'єром центрального уряду в Конґо, жив на політичній еміґрації в Еспанії. В Конґо судили його в минулому році й заочно засудили на смерть, як „зрадника", за те, що він співпрацював з західніми державами, зокрема з Бельгією, колишньою колоніяльною державою Конґа. Не відомо, чи його видадуть.

СОВЄТСЬКИЙ „ПРЕЗИДЕНТ" МИКОЛА ПІДГОРНИЙ ПРИБУВ 1-го липня ц.р. до столиці Сирії Дамаску, прилетівши туди шляхом на Тбіліс (Тифліс) у Грузії почерез Іран. Іранські власті зупинили були його літак на три години. В Дамаску маси сирійських арабів, змобілізовані комунофільським урядом президента Нуреддіна ель Аттасі, уладили Підгорному „спонтанне ентузіястичне" прийняття. В минулому тижні Підгорний конферував з Нассером в Каїро.

У СТОЛИЦІ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ СЕУЛІ ВІДБУЛАСЯ 1-го липня ц.р. церемонія заприсяження президента Чунґ Ґі Парка на наступну 4-річну каденцію. Американську делеґацію, зложену з гурту сенаторів з обох партій, очолював віце-президент Гюберт Гомфрі. В своїй інавґураційній промові Чунґ Ґі Парк признав, що закиди опозиції щодо пофальшування недавніх виборів можуть бути „в деяких випадках" виправданими та обіцяв слідство і покарання винуватих.

СВЯТО АМЕРИКАНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

1776 — 4-го ЛИПНЯ — 1967

Об'єднані Шефи Штабів рекомендують частинну мобілізацію

Вашинґтон. — З поінформмованих джерел подають, що Об'єднані Шефи Штабів звернулися до секретаря оборони Роберта С. МекНамари з рекомендацією прийняти і здійснити побажання головного команданта американських збройних сил у В'єтнамі, генерала Віліяма С. Вестморленда щодо дальшого збільшення американських військ у В'єтнамі на щонайменше 70,000 вояків до половини 1968-го року. Шефи штабів вважають, що без такого збільшення американське командування у В'єтнамі не могло б втримати теперішньої ініціятиви у в'єтнамській війні. Справа в тому, що уряд президента Джансона досі не поробив у цій справі ніяких конкретних заходів, хоча ген. Вестромленд висловив своє побажання вже кілька місяців тому. Уряд отягається з виконанням рекомендації, бо її не можна б здійснити без частинної мобілізації резерв та рівночасного збільшення кількости покликуваних до служби рекрутів. Секретар оборони МекНамара має цього тижня відвідати ген. Вестморленда у В'єтнамі і справа нових військових поповнень у В'єтнамі буде одною з багатьох інших проблем на порядку їхніх нарад.

Демократичні губернатори підтримують кандидатуру президента Джансона на перевибір, вірять у перемогу

Ст. Луїс. — Демократичні ґібернатори стейтів, які ще донедавна ставилися досить критично до президента Л. Б. Джансона та політики його уряду, змінили свою думку та підтримують тепер його кандидатуру на перевибір в 1968-му році і висловлюють впевненість, що президент Джансон переможе свого республіканського суперника. В одноденних нарадах, що відбулися тут в суботу 1-го липня у Мейфер готелі, взяли участь 17 із усіх 25 губернаторів. Губернатори однодушно стверджували збільшення популярности президента Джансона, зокрема після його недавньої зустрічі з Косиґіним. В результаті нарад вони оформились тепер організаційно під новою назвою Демократичної Губернаторської Конференції Америки та плянують активнішу ролю в крайових справах. Конференцію відвідав президент Джансон та виголосив промову.

● **Недалеко мавзолею Леніна у Москві** згинув якийсь старий чоловік внаслідок розриву саморобної малої бомби в його кишені. Коротку вістку про цю таємничу подію принесла американська пресова аґенція, але в совєтській пресі про це, очевидно, не було ні слова.

На єгипетсько-ізраїльському фронті відновилась стрілянина

Єрусалим. — На єгипетсько - ізраїльському фронті, на східньому узбережжі Суезького каналу, відбулись в минулу суботу й неділю тричі поважні сутички. За кожним разом противники обстрілювали один одного мінометним та гарматнім вогнем, у кожному з тих випадків один одному закидає вину у зламанні воєнного перемир'я. Ізраїльтяни твердять, що з єгипетського берега Суезького каналу, який в деяких місцях положений вище і дає кращі можливості для обстрілювання ізроїльських позицій на нижче положеному східньому березі, обстріляли спершу позиції Ізраїлю біля оселі Рас ель Іш за 8 миль на південь від Порт Саіду, а наступного дня — позиції поміж Рас ель Іш і Онтарою. Єгипетська сотня — твердить Ізраїль — переплила поромом вночі з минулої п'ятниці на суботу — Суезький канал і встановила на східньому березі Суезького канаму мостовий причілок, що його проте швидко потім ізраїльтяни зліквідували. За твердженням ізраїльської сторони — єгиптяни в паніці втікали, залишивши всю зброю і виряд, знову ж за твердженням єгипетської сторони — єгиптяни знищили своїм гарматнім вогнем 6 ізраїльських танків. Західні коментатори твердять, що Ізраїль старається злегковажити ті інциденти та не відповідати на єгипетські зачіпки більшими воєнними операціями, ані не викликати на поміч свого летунства. Єгиптові залежить на піднесенні моралі у своєму війську, але ні одна ні друга сторона не розголошують занадто отаких сутичок.

У В'єтнамі продовжуються важкі бої

Сайгон. — В кількох пунктах Південного В'єтнаму велись наприкінці минулого тижня важкі бої, причому найбільші втрати мали американці в битві на півночі Південного В'єтнаму, зараз за пів милі на південь від 17-ої паралелі, що розмежовує Північний і Південний В'єтнам. Американці збудували були вздовж тієї границі, зараз на південь від демаркаційної лінії, цілий ланцюг бункрів та укріплених баз, які раз-у-раз стають предметами обстрілювання далекосяжними північно - в'єтнамськими гарматами або мінометами. Після такого обстрілювання американської бази біля Контієн — прийшло до зудару між кількома сотнями 9-го полку морської піхоти та одним полком північно-в'єтнамського реґулярного війська. Згинув 51 морський піходинець, 170 було ранених та 34 „пропали", себто, мабуть, дістались у ворожий полон. Щойно пізніше після того, як з допомогою наспіли американські бомбардувальники, ворог відступив. Його втрат не можна було порахувати. Так само комуністи заатакували мінометним вогнем американську базу в Донджа, за 10 миль на південь від демаркаційної лінії. В летунських атаках проти Північного В'єтнаму ворог збив 593-ій американський бомбардувальник.

Ольга Войценко взяла участь у Міжнародній Конференції Журналісток

Оттава. — В днях 28 червня до 2 липня відбулася в Канаді Міжнародна Конференція Журналісток з участю представниць Австралії, Південної Америки й ЗДА, Европи, Азії й Африки, як теж із країн поза залізною заслоною. Конференції патронували ЮНЕСКО, Канадійська Рада Сторіччя й Канадійський Клюб Журналісток. Після триденного семінара в Торонті, учасниці оглянули Монтреаль і Світову Виставу ЕКСПО-67 й закінчили з'їздом в Оттаві, в часі якого учасниці були прийняті прем'єр міністром дост. Л. Б. Пірсоном, а теж взяли участь у прийнятті королеви Єлисавети II в Оттаві з нагоди сторіччя Канади. Як член Головної Управи Канадійських Журналісток у конференції взяла участь Ольга Войценко з Вінніпеґу. Вона належала до Комітету Прийняття Журналісток і була з ними в Торонті, Монтреалі й Оттаві разом з Президенткою Клюбу Елвою Флетчер із Вінніпеґу.

РЕДАКТОР І. СИРНИК БУДЕ ДОПОВІДАЧЕМ З КАНАДИ НА СКВУ

Вінніпеґ. — Як повідомив тижневик „Український Голос" з 28 червня, на засіданні, що відбулося 16 червня, президія Комітету Українців Канади виделеґувала ред. І. Г. Сирника як доповідача з Канади на Світовий Конґрес Вільних Українців, що відбудеться в місті Ню Йорку в листопаді цього року.

На цьому Конґресі має бути три програмові доповіді з доповідачами з трьох теренів: З'єдинених Держав Америки, Канади і Европи. Український Конґресовий Комітет Америки вже давніше виделеґував проф. Льва Добрянського, а Европа ще має остаточно устійнити, хто буде доповідачем з европейського терену.

Вирішується доля резолюцій в Генеральній Асамблеї ОН

Об'єднані Нації. — Надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї, скликана для ізраїльсько-арабської справи, мала закінчитись вже в минулу п'ятницю, але продовжилась внаслідку старань знайти все ще компромісову формулу. Однаково совєтська, як американська резолюції, як надто екстремні й взаємосуперечні, не мали шансів, щоб будь - котра з них могла дістати дві третіх голосів членських держав ОН. Ще безнадійнішою доля албанської резолюції, яка була тільки демонстративним заявленням становища Комуністичного Китаю в цій справі. Зате поважні шанси на успіх дістала югославська резолюція, яка пропустила совєтську вимогу щодо натаврування Ізраїлю, як аґресора, та присудження його до заплачення арабам воєнного відшкодування, зберегла з совєтської резолюції тільки вимогу щодо евакуювання ізральтянами арабських земель та додала рекомендацію, щоб генеральний секретар ОН вислав на Середній Схід свого репрезентанта задля тривкішого полагодження інших справ, а Раді Безпеки поручила остаточну розв'язку ізраїльсько-арабської проблеми. ЗДА і Британія все ж спротивились тій резолюції, яка практично нічого не ладнає та прихилились до південно-американської резолюції, яка узалежнює відкликання ізраїльських військ від закінчення „войовничого становища" арабських сусідів Ізраїлю. Юґославська й совєтська дипломатії старалися дістати згоду на дальше відсунення засідання пленуму Генеральної Асамблеї, щоб можна було поробити в юґославській резолюції деякі поправки в користь становища ЗДА. Президент Асамблеї, Абдул Рахман, Пажвак, відклав засідання до понеділка 3 липня ц. р. полудня але не відкидано можливости, що голосування відбудеться або в понеділок пізнім вечором, або щойно в середу, з уваги на американське державне свято 4 липня.

Серед совєтських письменників зростає опозиція проти цензури

Москва. — Після недавнього публічного виступу совєтського письменника Олександра Солдженіцина проти комуністичної цензури, існуючої в СССР, — з подібними оскарженнями виступив також Андрей Вознесенський, один з найпопулярніших сучасних російських поетів в СССР. Як вже повідомлялось, Совєти заборонили Вознесенському виїхати до Ню Йорку, де він мав виступити з рецитацією своїх творів 21 червня ц. р. в Лінкольн Центрі. В минулу неділю, 2 липня, після вистави одної інсценізованої його поеми в театрі на Таганці Андрей Вознесенський дякував із сцени виконавцям та публіці й при тій нагоді відчитав кілька своїх віршів. В одному з них він прославляв потребу „голої правди", а не цензурованої правди, що її пристригується відповідно до партійних потреб і смаку цензора, — знову ж в іншій поемі він глузував з Нікіти Хрущова. Коли Хрущов — виходило з тієї поеми — здіймав черевик в Об'єднаних Націях, то він — мабуть — не думав про те, що оскандалить себе тим, тільки про те, чи помив того дня ноги. Московська публіка, яка вщерть виповнила театр, счинила Вознесенському овацію й обкидала його квітами.

Дорадники Президента проти обмеження продукції збіжжя

Вашинґтон. — Уряд президента Джансона рішив обмежити цього року обшир на засів збіжжя на 13 відсотків. Один день перед цим рішенням, Загальний Дорадчий Комітет в справах закордонної допомоги звернувся до Президента із закликом, вважаючи за „немислиме зменшувати нашу власну продукцію харчів" з уваги на харчове положення в світі. „Не можемо повірити, щоб наша країна обернулася спиною до тих, що голодують" -- сказано в заклику Комітету, що його підписав голова Комітету Джеймс Перкінс, президент Корнельського університету. Рішення зменшити засівну площу на 13 відсотків проголосив у Вашинґтоні секретар рільництва Орвіл Фрімен 23-го червня, отже того самого дня, як президент Джансон відбув свою зустріч з Косиґіним і не мав нагоди познайомитись із закликом Комітету перед проголошенням рішення уряду щодо зменшення засівної площі.

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА ЗАКЛИКАЄ ДО КАНАДІЙСЬКОЇ ЄДНОСТИ

Оттава, Канада. — В суботу, 1-го липня, канадійці ентузіястично вітали свою королеву Єлисавету II на святочному зібранні парляменту, що відбулося під вільним небом та входило в програму теперішніх святкувань 100-річчя Канади. Королева Єлисавета в своїй проммові, яку виголосила частинно англійською а частинно французькою мовами, говорила про благословенні наслідки англійсько - французької конфедерації в Канаді 100 років тому та закликала до нової „великої мандрівки" у друге сторіччя цієї єдности. Королева ствердивши, що вона „не забуває великого англійського вкладу" у ріст і розбудову Канади, рівночасно додала, що впродовж 300 років канадійську атмосферу „осолоджувала французька мова і французька культура та гострила французька інтеліґенція і французькі ресурси".

Почесна сторожа супроводить королеву Єлисавету після її приїзду до Оттави, столиці Канади.

У зустрічі українців Америки і Канади взяли участь понад 8 000 людей

Торонто. — Тут відбулась традиційна, вже 18-та з черги, Зустріч українців Америки і Канади, в якій взяли участь понад 8 000 українців з обох країн. Зустріч була присвячена 100-річним роковинам державности Канади, 50-м роковинам початку української Національної Революції та 25-м роковинам створення Української Повстанської Армії. У неділю 25 червня перед полуднем відслужено на площі Канадійської Національної Виставки Богослуження в наміренні українського народу. По полудні відбулась політична маніфестація, а потім мистецька програма, що ними провадив мґр. Т. Буйняк. Здвиг відкрив інж. Т. Безхлібник. Як повідомив „Гомін України" з 1 липня, на Здвизі промовляли: дост. Михайло Стар — лідер консервативних послів у федеральному парляменті, посол до федерального парляменту Ієн Ваґн, міністер в онтарійському уряді дост. А. Гросман, сотник УПА М. Вернигора, мґр. І. Винник — від Організацій Українського Визвольного Фронту в ЗДА, д-р Р. Малащук — від Організацій Українського Визвольного Фронту Канади. Привітання надіслали: прем'єр Канади Вдост. Л. Б. Пірсон, дост. Джан Г. Дифенбейкер — лідер опозиції, міністер оборони Канади Пол. Гелліер, дост. Джан П. Робартс — прем'єр Онтаріо, дост. Іван Яремко — міністер суспільної опіки в Онтаріо, Ст. Ленкавський — голова Проводу ЗЧ ОУН, Я. Стецько, — кол. прем'єр державного правління у Львові і голова ЦК АБН та численні українські організації і установи з Канади і ЗДА. У мистецькій частині виступали: чоловічий хор СУМ „Прометей", дівочий хор „Діброва", мішаний хор, духова оркестра СУМ „Батурин", танцювальний ансамбль „Верховинці" та ін. У зустрічі взяли участь декілька найстаріших українських піонерів у Канаді, а також багато сумівської молоді, в тому і з ЗДА.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Свято Незалежности

Немає більшої дати в історії будь-котрого народу, як дата проголошення його політичної незалежности. Хто зберіг її — той манифестує свою відданість державницькій традиції, що почалася з моментом створення рідної держави, — хто втратив її — той маніфестує відданість державницькій ідеї, яка стала політичною програмою і ціллю всіх змагань даного народу. Роковини державности завжди, в усіх обставинах, є роковинами осягнення волі — а немає вищої цінности для кожного живого створіння, як його воля. Деякі прастарі держави, що свою історію починають від античних часів, відзначають роковини об'єднання свого народу й привернення державности в новітніх часах, як ось Італія, що її національними героями є полководець Ґарібальді та державний муж Кавур, і Греція, що довгий час перебувала під турецькою кормигою. Обидві ці країни, колиски античної культури, здобули свою державну незалежність щойно у минулому сторіччі. Інші народи святкують день волі, коли вони скинули деспотичний режим, як ось Франція, яка щорічно відзначає здобуття Бастилії в перший день Великої революції.

Немає для американського народу більшого свята, як роковини проголошення державної незалежности 4 липня 1776 року. 4-ий день липня так і називається в Америці „Днем Незалежности''. 4-го липня рік - річно відзначається подію, коли то 56 членів Континентального Конґресу у Філядельфії підписали Декларацію, в якій вичитали англійському королеві Юрієві III всі його гріхи, вчинені супроти його колоніяльних стейтів на північно - американському континенті. Залишаючи набоці азійсько-африканські країни, які осягнули свою незалежність в ході деколонізації після останньої світової війни — ЗДА є одною з наймолодших держав і наймолодших націй у світі. Це — „нація імігрантів'', як висловився президент Джан Кеннеді. І тому це все ще незбагненний історичний феномен, як могла отака молода нація і молода держава осягнути впродовж недовгого часу найвищий ступінь світової могутности і внутрішнього добробуту.

200 мільйонів американців святкують цього року в день 4-го липня 191-ші роковини народження своєї держави. Як і щороку, цей день є не тільки вільним від праці днем, формально - державним святом, але й пригадкою: ось що може вчинити сполучений з відвагою, ініціятивою й заповзятливістю людський дух, який створив Америку такою, якою вона нині є.

Країни без назви

Здавалося б, що у наш час докладного вивчення вже не тільки земної кулі, але навіть міжплянетарних просторів, немає країн без назви. Але досить кинути оком на „Тези'' ЦК КПСС під заголовком „50 років великої жовтневої соціялістичної революції'', на розділ п. н. „Світовий революційний процес'', як стане ясно, що для Москви, претендента на керування світовою революцією, вже не існує Польщі, Чехо-Словаччини, Румунії, Болгарії, Югославії, Альбанії. Про них сказано — не називаючи тих країн, що вони нібито самі „вступили на шлях соціялізму після другої світової війни'', і що вони „в 1966 році виробляли в 10 років більше промислової продукції, ніж випускалось на цій території в 1937 році'' . . .

Чому Москва не назвала власними назвами „країн, які стали на шлях соціялізму''? Бо як їх називати, адже Альбанія й чути не хоче про Москву, Югославія відсунулась занадто далеко, а Румунія — на черзі. У більшості тих країн майже зліквідовано колгоспну систему, що за неї, як чорт за суху грушу, тримається московська імперська влада. Вивчення російської мови, накидуване в тих країнах за Сталіна — занепадає, як і будь-яке зацікавлення „совєтською Росією''. Народи тих країн добилися від своїх комуністичних властей значно більших прав на вияв своїх релігійних почуттів, а в Польщі католицизм став могутньою народною силою. Чехо-Словаччина, пройшовши в минулому школу технології і пунктуальности, якраз за рахунок відходу від комунізму показала на ЕКСПО-67 такий чудовий павільйон і такі прегарні різноманітні вироби, що затьмарили й павільйон СССР з його показовими експонатами. Письменники в Польщі, Румунії, Чехо - Словаччині мають куди - більшу свободу думки, ніж у „матушки Росії'', яка, прикриваючись комунізмом, хоче й далі бути „всєму міру ґалава''.

У „Тезах'' між іншим зазначено, що не все гаразд між СССР і сателітами, мовляв, процеси зближення складні, даються взнаки наслідки „національної замкнутости'' і т. п., однак „Тези'' заглушують ці слова барабанним боєм всіляких „успіхів''. У московських „Тезах'' можуть бути „країни без назви'', але не в реальному житті.

І. Світ

ЗАГОВОРИЛИ У МОСКВІ

Диктатори не люблять правди, вони її перекручують і, як часто буває з брехунами, через певний час самі вже не знають, де початок, а де кінець перекрученої ними правди.

Ось нова сенсаційна подія, що вже три місяці не сходить зі сторінок світової, зокрема американської преси: справа дочки Сталіна, Світлани Алілуєвої, що перебуває тепер у ЗДА. Її книжка має з'явитися тут в жовтні англійською та російською мовами, а крім того вийде в Европі у перекладах на кілька европейських мов.

Безперечно, Москва не може спокійно перейти попри цю скандальну для неї подію. Можна собі уявити, як там, в Політбюрі та в уряді СССР обвинувачують один одного, а зокрема того, хто дозволив Світлані виїхати до Індії з попелом її чоловіка, індуського комуніста, щоб поховати там не в комуністичний спосіб, а згідно з обрядом брамінів.

На пресовій конференції в ОН, на запит кореспондента „Ню Йорк Пост'', чи Світлані Алілуєвій буде дозволено відвідати своїх дітей у Москві або її дітям відвідати свою матір в Америці, Косиґін сказав: „Справи цієї не порушувано. Алілуєва морально не стійка і хвора особа. Ми можемо тільки жалкувати, що є люди, які мають намір використовувати її для дискредитації Совєтського Союзу''.

Отже, для московських диктаторів кожний, хто з ними не погоджується, є морально нестійким або хворим.

Пресова конференція в ОН відбулася в понеділок 26 червня, і того самого дня в московських „Известиях'' появився передрук статті з італійського лівого часопису, „Пезе Сера'', в якій говориться про те, що Світлана Алілуєва нервово - хвора і час від часу зазнає нападів гістерії, Але хто з простих людей в СССР може це перевірити? „Известия'' від себе додають, що хвороба Алілуєвої ледве чи дозволить їй закінчити мемуари.

Тим часом у відомому американському місячнику „Атлантик Монтлі'' за червень надруковано статтю С. Алілуєвої п. н. „Борисові Леонідовичу Пастернакові'' — у формі листа до її дітей. В цій статті пише Алілуєва про драму своєї душі, про „сорок занапащених років'', про своє виховання, життя, відірване від дійсности; сучасні совєтські володарі, пише Світлана, дивились на неї не як на живу людину, а як на власність уряду.

Небіжчика - мужа, індусакомуніста Бріджеша Сінґа, який не визбувся впливів своєї брамінської родини і багато розповідав їй про вільний світ та знайомив її з новими ідеями, називає Світлана „принцем''. Заборона відвезти до Індії його попіл розкрила Світлані дійсне обличчя комуністичних вождів. Їм, — пише вона, — цим мізерним складачам доносів та рапортів, незрозумілі людські почуття''.

Основну увагу в своїй статті присвячує Світлана Алілуєва долі совєтських письменників, їх духовому поневоленню, в якому вони не можуть виявити свої таланти, свої почування. Глибоке враження справив на неї заборонений в СССР роман Пастернака „Доктор Живаґо'', що його вона прочитала в дорозі до Швайцарії.

Світлана Алілуєва порівнює долю головного героя роману Пастернака з долею засудженого совєтським судом письменника Андрія Сінявського. Про Сінявського вона пише, як про людину, яка була чесна з собою і з Богом, мала відвагу говорити правду, але не мала можливости ту правду в СССР висловлювати.

Нічого не змінилося в Росії з часів Радищева та декабристів — як і колись жандарми є там першими критиками письменника. Тільки з тою різницею, що в старій Росії Гоголя і Щедріна не судили за їх сатиричні твори, не переслідували за те, що висміювали вони абсурдність російського життя. Але тепер судять і висилають до концтабору навіть за метафору.

Зрозуміло, що таких виступів Москва не може поминути мовчанкою, бо ці обвинувачення режиму кидає ніхто інший, як дочка їхнього вождя і вчителя, творця совєтської системи, якого вони хоч нібито й осудили, але незмінно наслідують.

Міт про комуністичний рай уже мертвий. Колись московський письменник Пісемський, згадуючи про завойовників - татар, писав: „Це вже мертвий нарід, труп, який не має потреби оживляти... їх доля скінчена''... Так само можна тепер говорити про совєтський режим.

Сто „громадян-дипломатів'' з Ґлесборо вибираються на відвідини до СССР

Ґлесборо. — Сімнадцять мешканців містечка Ґлесборо в Ню Джерзі, в якому відбулася недавня зустріч президента Джансона із совєтським прем'єром Косиґіним, звернулися тепер до президента Джансона, прохаючи його „негайної допомоги'' для обмінного виїзду ста „громадян-дипломатів'' з того містечка до Совєтського Союзу на тритижневі відвідини. На цю місію потрібно 60.000 долярів. Групу сімнадцяти очолює рабін Леонард Зіон, спеціяльний асистент до Президента та активний діяч т. зв. Громадянського Обмінного Корпусу, що займається програмою обмінних студентських відвідин. „Громадяни-дипломати'' подорожували б по ріці Волзі від Казаня до Ростова і кожного дня відвідували б прибережні місцевості. Рабін Зіон в листі до Президента висловлює думку, що для цих відвідин можна б використати федеральні фонди, які є до розпорядження на такі цілі та які досі використовувано тільки для „еліти'', а не звичайних громадян.

Іван Івахів

ЗА СУМЛІННЯ, ЧЕСТЬ І СВОБОДУ

Спостерігаємо серед нашої громади дуже дивне й нездорове явище: хто б що не сказав, не зробив і що б комусь не сподобалось — зараз посуджується ту особу в симпатіях до комунізму. От вмістить редактор чиюсь статтю, а той, що позаздрив авторові, чи той, кому та стаття не сподобалась, зараз пришиває її авторові комуністичну латку. Трапиться в газеті друкарська похибка — знову крик, мовляв, там, у редакції, сидять комуністи.

Я навів тут лише два випадки, що мали місце у нас недавно. Вже цілком поминаю всякого рода плітки та вістки аґенції ОБК — „одна баба казала''.

Та ж відколи люди людьми, ніхто нікому не догодив. Ще ся той не вродив, щоб усім догодив, — каже наше прислів'я. Помилятись людська річ. Кінь на чотирьох ногах, і то спотикається.

Де ж причини цього лиха? Різні є причини. Попри ворожу провокацію, одна з найголовніших — це брак доброї волі, моральна розперезаність і головно — заздрість. Один із найпримітивніших, але й найбільш руїнницьких чинників. Бо подумати лише: хтось, не можучи вже довше на безголов'я дивитися, береться сам до діла, і, замість йому допомогти, відразу кидають йому колоди під ноги, ставлять найрізнородніші перепони, натякають, що, мовляв, чоловік несповна розуму, щось йому бракує.

Та це ще півбіди, а то витягають найбільшого калібру гармату, і кажуть, що він — комуніст. А раз так, тоді до нього немає вже довір'я. Відчувши це, чесна людина зневірюється в усьому, сама усувається від громадської праці — і вже по ній. У нормальних обставинах з неї могло б щось бути, вона причинилася б до загального добра. Як казав Ґете: „міт ґутен льойтен вірд ман вас'' — з добрими людьми можна до чогось дійти, тільки з дураками треба дуже уважати.

Ми відштовхнули від себе не одну вартісну особу. Замість її заохотити, піддержати, допомогти їй, ми відразу стяли їй голову. Я думаю, краще й приємніше бачити людину щасливою, що п'яніє своїм і загальним щастям, ніж дивитись на її моральні муки. Я вже не згадую про правні та матеріяльні наслідки таких безпідставних обвинувачень.

Змінюються часи, змінюються й страхи. Колись у всьому були винні чарівниці та чарівники, і люди палили їх на костирі. Потім у всьому був винен чорт. От комусь краще велося, то зараз таки підозрівали, що він має з чортом руку. Сусіди навіть бачили у нього чорта, запевняли, що чорт спить у нього на горищі, таба, знали навіть, чим він чорта годує: несоленою кашею. Еґеж! Значить, уроєння стало дійсністю.

А що тепер у такі дурниці - нісенітниці вже ніхто б не повірив, то видумують щось інше. От комусь краще ведеться, якось сам собі дає раду, нікому не докучає, живе як Бог приказав. І в людей заздрість. Тож починають на нього виговорювати несотворені речі. А то приходять таки до його хати і без жадних попереджень в очі кажуть: а я на тебе те й те казав. При тому з вдоволенням підсміхаються.

А ті, що пишуть анонімові листи? Часом навіть віршем і з відповідною ілюстрацією.

Дуже сумно, що такими неморальними засобами послуговується дехто з нашого загалу, і то вчений чи невчений. І чим більше вчений, тим дошкульніші історії видумує, згідно з засадою: бий ворога на його території!

Чому це так? Може вони самі комуністи? Не думаю. В суспільстві завжди трапляються слабі характери, що хиляться туди, куди вітер віє. Роблять вони це дуже часто лише тому, що самі в болоті, і хочуть у те болото й інших втягнути.

Це ті татарські люди, що своїх братів розкуркулювали і запроторювали в ясир, а як уже не стало кого розкуркулювати, то всіх і вся підкуркулювали, тобто нищили так, як того собі бажав наш ворог. Це ті, що писали рабські гимни „ясному сонечку'', ті, що свого сусіда видавали, і поки він на Сибір заїхав, його обійстя руйнували, хату на самогон переводили і не дозволяли своякам засланих навіть яблука з їхнього садка зірвати. А потім до Америки писали: „Я садок обгородив, та що коли люди все тягнуть і руйнують''. А коли ті зі Сибіру по літах таки вернулися і на руїнах засадили рожі, то вночі ті рожі понищили і на дорогу повикидали.

Це ті „чоловіколюбці'' яких найбільшим бажанням є, щоб у їхнього сусіда корова здохла. Ті, які ні на що не дають, нікому не допомагають. Це ті, що колись вдома боялися признатись, що вони українці, а тепер, навіть у вільному світі, подають себе за поляків, москалів, чехів, мадярів. Це той, що писався Чапля, ліз у райхсдойчі, бив свого дядька по лиці, а тепер з Чаплі зробився — Герон.

Це ті, що все краще знають, але нічого не роблять, бо все їм щось стоїть на перешкоді: вдома — вороги, а тут — підсоння. Це ті мудрагелі, що нічого не роблять, але найбільше кричать, щоб криком заглушити свою совість. Звичайно, порожня бочка гуде.

Це ті, що на зборах вас вибирають, і зараз таки вам ножа в спину заганяють, мовляв, ми свої, межи своїми. Аякже! Коли наш учитель спізнився був одного разу до школи, то робітник, що його віз, потішав: „Нічого, бо то своя школа''. Те саме, що й у 1918 році, коли, бувало, деякі наші вояки салютували чужим офіцерам, а своїм ні, бо то — свої.

Це ті, що їх уже нічого не гріє і не морозить, ті, які, щоб себе вибілити, посуджують інших у некультурності, злому вихованні, хамстві та запроданстві. Вони діють згідно з засадою: лови злодія!

Як комусь щось десь не сподобалось, то це не значить, що на тому має терпіти ні в чому неповинна людина чи загал. Як комусь щось в даній організації не до вподоби, то він може з неї виступити, але не сміє її руйнувати, розбивати. Немає йому місця в даній громаді, то це ще не значить, що він мусить вирікатися всього, що своє. Та ж не тільки світу, що у вікні. А з другого боку, якщо він не киринник, то ніхто не має права його нищити.

Кожний має право на свою думку. Можемо дискутувати, радити, але не сміємо легковажно й безпідставно кидати на когось підозріння, взаємно себе поборювати. Та ж у нас досить праці і подостатку воріженьків, що раді були б нас з лиця землі стерти. То чому ж до свого, такого самого, як і ми, чіплятись? Таж якби наші люди поводились із нашими ворогами так, як із своїми, якби так з ними воювали і у них свого права доходили, то Україна вже давно була б вільною.

Кажуть, що історія повторюється. На жаль, у нас вона повторюється дуже часто. Під час облоги Львова 1918 року бувало, що наша розвідка, замість слідкувати за ворогом, слідкувала за своїми, а тепер, замість воювати з ворогами, наші „патріоти'' воюють із своїми, такими ж добрими українцями, як і вони самі, якщо навіть не кращими.

Скаже хтось: люди є людьми. Так, але крім людей є й людиська. Є добрі й злі. Тоді, будь, ласка, скажіть, до котрих маємо себе зачислити? Та певно, що до тих, добрих. Ба, не так то це легко. Щоб бути добрими людьми, мусимо на це заслужити. Тому стараймося більше й краще працювати, стараймося бути більш вирозумілими, допомагаймо один одному порадою, допомагаймо матеріяльно своєму братові, щоб чимскорше міг стати на ноги. А якщо вже не допомагаємо, то хоч не шкодьмо йому.

Світ великий, багатий, і для кожного є місце. Світ такий гарний, а життя таке коротке й тяжке, то пощо ж його ще більше утруднювати? Шукаймо вдоволення в добрих починах, у праці, в стремлінні до кращих цілей, добра й краси. Творімо таке середовище, щоб уможливити собі й іншим працю й успіхи. Чи це так тяжко? Ні. Тільки трішки застанови, постанови, спроби, і діло піде. Будемо жити у кращому середовищі, будемо людьми, будемо щось мати, і світ буде з нами числитись. Всі ми діти однієї Матери, то чому ж така ворожнеча?

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Надія Дейчаківська

ЗАЩЕПЛЮЙМО ДІТЯМ ЛЮБОВ ДО КНИЖКИ

Є діти, що є з природи книголюбами. Однак, велика частина дітвори не відкриває самотужки тієї духової скарбниці, тієї величезної приємности, яке може дати читання.

І „читачів'' і „не-читачів'' треба скеровувати у відповідному напрямі при виборі книжок. Як у багатьох інших ділянках, так і в дитячій літературі цієї країни, спостерігається „експльозія'' у видаванні книжок, і багато з них стоять не на зовсім задовільному мистецькому та ідейному поземі. Але чому дитина має читати тільки пересічну або й невартісну книжку, коли є так багато високоякісних творів.

Ми, українські матері, мусимо в першу черґу подбати, щоб вся українська дитяча література була до диспозиції дитини. А друге: щоб ця література була прочитана.

Як защепити дитині замилування до української книжки? Один із способів, і мабуть найкращий — це привчати її змалку, вже від двох - трьох років до читання, читаючи їй вголос. Тоді для старшої дитини читання стане такою ж звичкою, як умивання, молитва, музика.

Дитину треба поступово провадити крізь нашу дитячу літературу — від ілюстрованих книжок до казок, оповідань, історичних повістей Кащенка й Чайковського, дитячих творів Франка, Українки, Марка Вовчка і т. п. аж до дорослої літератури Франка, Коцюбинського, Кобилянської, Стефаника.

Вміле читання аж згодом стає справжньою приємністю. Спочатку — це спільне перебування, у старшої дитини — спільне обговорювання, спільне переживання, що дають почуття задоволення. Але сталий контакт з книжкою, в приязній атмосфері, переходить у навик. Найважніша умова — ніколи не силувати дитини, а борони Боже карати її читанням української книжки.

Дуже часто діти ставляться з резервою до поезії. Це, мабуть, тому, що в передшкільному віці дитина мала замало нагод чути відповідну для її віку поезію. Дошкільний вік — це вік, коли дитина найлегше сприймає мистецтво. Тому звертаймо увагу на те, щоб у цьому віці дитина мала високомистецьку дитячу поезію і гарно ілюстровані книжки. Українська дитяча книжка стоїть на високому поземі, гірше з лектурою для юнацького віку.

Не біймося, що наші діти, читаючи багато англомовних книжок, будуть щораз менше читати по-українськи. З досвіду знаю, що чим більше дитина знаходить насолоди в читанні доброї літератури взагалі, тим скорше читатиме вона й українську книжку.

Іноді треба починати з англомовної літератури, бо де ж візьмете українських

(Закінчення на ст. 7-ій)

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(8)

Міщанські роди Крем'янця, серед яких ще багато в двадцятих роках називали себе „тутешніми'' — зукраїнізувались і стали в обороні віри і національности в часи польського терору, зокрема під тиском крем'янецького „пана старости'' Чарнецького, відомого україножера. Вони віддавали своїх дітей у школи, згодом університети, а ті вже доповнювали ряди інтеліґенції. Це ж „тутешні' старі роди Сторозумів, Оболончиків, Гаврилюків, Папар, Січковських, Туницьких, Денисюків, Івашенюків, Недзвецьких, Долинських, Підгальських, Скакальських, Яськевичів, Степанюків, Комаревичів, Боярчуків, Сокульських, Свистунів, Гулинських, Козачків, Дублянських і багатьох інших, що витримали понад двісті років шалений тиск польонізації, русифікаційний похід царя, наругу неписьменства і господарської руїни, що її вводили одні й другі окупанти — ось тепер, як Волинь будилась, стали на чолі боротьби за своє старе місто в кожній ділянці церковного, господарського, адміністративного й освітнього росту. Включити сюди й політичну боротьбу було ще передчасно, а то й необережно для щойно розбудженого міщанства. Двісті років утисків, ще недавні пацифікації з кривавими оргіями „галерчиків'' у двадцятому році виробили в і так подозрілого волинянина обережність.

Зрештою, нова течія політичного націоналізму, що залляла волинські села і міста, була й дещо „буйною політикою'', як її дехто з міщан називав. Вона, ця буйна політика, не завжди була зрозумілою для старшого покоління. Старші розуміли відродження, як закладання нових і викопування з попелу історії старих фундаментів самобутнього життя, зокрема українізацію змосковщеної Церкви та оборону її проти римо-католицизму, розбудову міцних ремісницьких та купецьких ланок із українським духом, розвиток і закріплення початкового та середнього шкільництва, захоплення в свої руки якнайбільше позицій в адміністрації. Вони хотіли передусім наздогнати втрачені сотні років. Навіть уголос не хотіли „займатися політикою'', але хотіли своїх газет, книжок, шкіл, церкви, священиків, учителів, культурних осередків, ремісників, людей вищої професії, своєї мови по установах, заступництва в міських радах, парцеляції панських і державних земель серед українських селян, недопущення „осаднікув'', себто польських ветеранів, яким влада надавала великі простори землі, заганяючи тим самим клин у наше населення. Отже, старше покоління „не хотіло політики'', і це бачили передусім самі поляки . . .

Поляки розуміли, до чого може довести таке „нехотіння політики'', але це не завжди розуміло молоде українське покоління. Воно рвалося, щоб не тільки наздогнати втрачені сотні років, а таки й перегнати їх. Старші хотіли фундаментів для розвитку життя і його закріплення, які вимагали поту, праці і терпеливости, а молодші хотіли — революції, яка вимагала крови, жертв і негайної дії.

Тридцятими роками прошуміли по всій Волинській землі політичні процеси проти юнаків. Сини і доньки затурканих селян, обережних міщан, нове покоління вісімдесятвідсоткової неписьменности — пішли у підпільну ОУН, таємні гуртки, що оглядалися на цю нову і бойову організацію, пішли також у леґальні гуртки, щоб внести туди новий дух. І, коли поляки почали десятками процесів, залякуваннями, викиданнями зі шкіл, „вовчими білетами'' і, врешті, тюрмами придушувати дух молодого покоління — старші стали на захист молоді.

— Як то? Наших дітей? Малолітніх у тюрми? Ми ж чекали на школи для наших дітей від часів князя Острозького!

Конфлікт був зліквідований. Його зліквідували . . . самі поляки.

Старші далі ніби „не займалися політикою'', але впертість, злоба, завзяття, потурання молодим у їх пристрастях і їх „політиці'', а навіть тихенька гордість за молодих наростали серед широких мас.

У тридцятих роках Крем'янцем потряс судовий процес проти членів ОУН, учнів крем'янецької гімназії, Юрка Козубського, Ігоря Шубського, Миколи Нездвецького, Степана Пшеничного і багатьох інших. Потім арешти за арештами, рік за роком. У Крем'янці, по містечках, селах.

Події йшли розгонистим шляхом, і ніхто не пробував їх зупинити. Повітря наладовувалось вольтажем.

Власне, розвиткові цього духа допомагали всі, навіть ті, що „політикою не займались'', навіть найбільш обережні.

Особливо обережними у своїх висловах та діях були вчителі української гімназії та семінарії. Це й зрозуміло. Вже ходили поголоски, що гімназію замкнуть, а семінарію перенесуть аж у Варшаву. Виявити якусь думку або ідею із духом часу — це значило б ще більше наразити школу, яка так сильно потрібна була розбудженій Крем'янеччині, Волині.

Ось учителі української мови і літератури, Софія Орловська в гімназії і Філімон Кульчинський у семінарії, здається, ніколи ніякою „політикою не займались''. Але хто їх з нашого, молодого покоління забуде?

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, ЩО ЄДНАЄ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ В ОДНУ МОГУТНЮ УКРАЇНСЬКУ ЗАМОРСЬКУ ТВЕРДИНЮ, ПОЧАВ СВІЙ ПОХІД ДО 100,000 ЧЛЕНІВ. УКРАЇНЦІ КАНАДИ! ДОКЛАДІМ ВСІХ СИЛ, ЩОБ НАША УЧАСТЬ У ЦЬОМУ ПОХОДІ ДАЛА НАЙБІЛЬШИЙ ВКЛАД У РОЗБУДОВУ І ЗАКРІПЛЕННЯ ЦІЄЇ ТВЕРДИНІ!

ЖІНОЧА ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Рік XIV ЧЕРВЕНЬ - ЛИПЕНЬ 1967 Ч. 7-8 (132-133)

Ярослав Падох

ЖІНКИ, ЯКІ РОЗБУДОВУЮТЬ УНСОЮЗ

Віддавна жінки відіграють важливу й часто провідну ролю в Українському Народному Союзі. Колись було багато чисто жіночих Відділів, які побіч союзової праці вели важливу роботу притаманну жіночим організаціям й допомогли притягнути до УНСоюзу велике число жінок. Хоч число таких Відділів зменшилося, передовсім тому, що родини бажають платити свої вкладки в одному Відділі, то все ж вплив жіноцтва на УНСоюз дальше є дуже помітний, а праця жінок внутрі нашої установи має свою велику вагу. Про це свідчить число жінок в керівних органах УНСоюзу, куди більше, як мінімум, яке їм гарантує статут. Крім заступниці головного предсідника п. Марії Душник в Головній Раді УНСоюзу засідають чотири жінки: п. Анна Дубас, адвокатка Анна Чопик, п. Марія Демидчук і п. Олена Олек.

Свій вплив на союзові справи здобувають жінки своєю працею. Поміж ними є значне число секретарок й то не тільки жіночих Відділів, й деяке число організаторів членів, які нерідко успішно конкурують із організаторами - мужчинами. Про найвизначніших з них слід згадати в цій жіночій „Трибуні".

Найкращі організаторки в 1966 році

В минулому, конвенційному році для розбудови УНСоюзу особливо заслужилися 151 організаторів членів, які придбали по десять або більше нових членів. В тому числі знайшлося 17 жінок. Крім одної з них, а саме пані Бронислави Мельник, секретарки 434 Відділу в Монтреалі, яка не прислала своєї знимки, з усіми цими заслуженими організаторками мають читачі можливість познайомитися при помочі тут поміщених їхніх знимок, побіч яких подано також число ними придбаних у минулому році нових членів. Є поміж ними чотири головні урядовці - жінки УНСоюзу, є єдина постійна організаторка - жінка, пані Софія Куца з Торонта, є, на превеликий жаль передчасно померла, незабутня активна діячка на всіх полях українського життя, зокрема союзового, св.п. Марія Процак і чимало інших відомих не від сьогодні нашій громаді трудовитих жінок. Всі вони взяли активну участь в минулорічній кампанії за збільшення УНСоюзу й допомогли разом зорганізувати поважне число чотири сотні членів. Всім їм належиться за це від загалу УНСоюзу признання й щира подяка.

Жінки - члени Клюбу Заслужених Союзовців

Від шости років існує в УНСоюзі почесний Клюб Заслужених Союзовців, до якого належать ці, які в одному році придбали 25 або більше членів. Цей Клюб відповідає подібним клюбам, які є дуже поширені в комерційному асекураційному світі під назвою „клюбів мільйонерів", тобто тих продавців асекурації, які в одному році забезпечуть своїх клієнтів на мільйон долярів. Члени нашого Клюбу одержують по мистецьки виконану дубову плякету з емблемою УНСоюзу й з написом „Признання за заслуги". В минулому році до цього Клюбу зараховано 57 осіб, в тім дев'ять жінок. Коли зважити, що цих півсотні організаторів придбали понад дві з половиною тисяч членів, тобто рівно п'ятдесять відсотків всіх нових членів, що їх здобув УНСоюз в минулому році, можна мати уяву про те, яку вагу для росту нашої установи мають члени цього почесного Клюбу.

На чоло поміж цією заслуженою дев'яткою жінок-організаторок вийшла наша єдина постійна організаторка - жінка п. **Софія Куца** з Торонта. Після закінчення організаторсько - секретарського курсу на Союзівці в 1965 році вона включилася в місцеве союзове життя, **ставши секретаркою 440-го** Відділу УНСоюзу в Торонті, а згодом перенявши пост постійної організаторки. Минулого року вона придбала 59 нових членів, а в цьому 1967 році вона єдина поміж жінками вже відновила своє членство в Клюбі, придбавши в цьому році, тобто за перших п'ять місяців, 26 нових членів.

Побіч неї стоїть також торонтська союзова діячка, пані **Анна Бурій,** яка з повною посвятою помагала в минулому році свому чоловікові, Якову Бурієву, секретареві 402-го Відділу, в його організаційній праці. З повним признанням слід підмітити, що це прикладне союзове подружжя було єдине, яке придбало, як чоловік, так і жінка понад 25 членів й так обоє стали членами нашого почесного Клюбу. Спільне досягнення цеї прикладної пари досягло в минулім році 83 нових членів, а їх Відділ єдиний досяг повної сотні новоприєднаних в минулому році 41 члена. Дуже активсвою заслугу п. Бурій одержала крім плякети також примірник англомовної Енциклопедії Українознавства.

На третьому місці примістилася заступниця гол. предсідника пані **Марія Душник,** яка придбала в минулому році 41 членів. Дуже активна на полі жіночих організацій, передовсім Союзу Українок Америки, п. Душник присвятила багато часу акції дальшого росту УНСоюзу, прикладно працюючи зі секретаркою свого Відділу, головною радною п. Марією Демидчук, яка також знайшлася поміж минулорічними першунами кампанії.

Не потребують окремого представлення давні працівниці на союзовому полі та досвідчені організаторки союзового членства пані **Олена Магер,** секретарка 233 Відді-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Марія Демидчук

Про звернення нашої молоді

На з'їздах, зібраннях і в приватних розмовах чуємо журбу про будучність нашої молоді, а з тим в парі і про будуче всієї української спільноти поза межами рідного краю. Всім нам відомо, що процес асиміляції іде жвавим кроком вперед. Це є природне явище кождої імміграції, яка по волі чи по неволі опинилась в чужому краю, серед чужого окруження і чужих течій.

Свідома верства кожної іміграції старається асиміляцію поборювати. І ми українці робимо в цій справі доволі багато. Маємо різні видання, книжки, брошури та літні оселі, молодечі і діточі табори, а переусім молодечі організації, які займаються вихованням молоді.

Хочу звернути увагу на одну занедбану ділянку чи радше на одну верству нашої спільноти, а це на молодь нашого простолюддя, діти якого не мають змоги, все одно з яких причин, належати до молодечих організацій, чи бувати на різних таборах, і які в великій кількості живуть поза українським середовищем, де навіть нема нашої церкви чи якоїсь української організації.

Найтрагічніше те, що батьки цієї молоді не можуть навіть зі своїми дітьми порозумітись, бо не знають англійської мови, їх діти не знають добре української. І треба з жалем ствердити, що в таких родинах існують два зовсім інші світи. Що робимо в цій ділянці? Ми навіть не знаємо, що така ділянка існує.

Що роблять наші запомогові організації в справі асиміляції нашої молоді? Треба ствердити, що УНС в цій ділянці робить доволі багато. Дехто думає, що УНС повинен організувати з'їзди молоді, скликати віча, влаштовувати прогульки і т. п. Це все роблять такі організації як Пласт, СУМА, ОДУМ, а УНС в рамцях своїх можливостей дає їм свою поміч. — Яку поміч, — запитає хтось? Видавання книжок українською мовою, дає безплатні сторінки в „Свободі" для Пласту, СУМА, СУСТА, ОДУМ, стипендії для студентів. Тут треба згадати про діточі табори на Союзівці, про курси українознавства і про саму Союзівку.

Там з'їжджаються не лиш старші, але найбільш молодь, яка має змогу себе пізнати. Подібні „Союзівки" повинні бути і в інших стейтах, де існують більші українські скупчення. Очевидно, не всі можуть користати зі Союзівки. Одним задалеко, іншим матеріяльні засоби не позволяють, але все таки Союзівка стала для нашої молоді тим осередком, без якого важко було б обійтись.

Вертаючись до теми асиміляції молоді, треба ствердити, що мішані подружжя є чи не найбільшою асиміляційною силою для нашої молоді. Ця справа є занадто болючою проблемою для всіх нас, вона потребує ширшого обговорення і глибокої застанови. Апель до наших батьків: вписуйте ваші діти до українських організацій, а зокрема до нашої найстаршої і найсильнішої запомогової організації — УНС, і цим способом зв'яжете ваші діти з українською спільнотою.

Марія Малевич

Як організувались наші жінки в УНСоюзі

Коли я приїхала до благословенної Америки тому 62 роки, то була певна, що жодна наша жінка не належала до УНСоюзу. Я була на жіночім вічу, про яке колись писала письменниця Ірина Книш, але там не згадувано про Союзову організацію. Це було сестрицтво Св. Ольги в Ню Йорку. Правда, там говорили, щоб жінки організувались, бо в організації сила, і що тільки зорганізованою силою ми здобудемо свою державу, але через кілька місяців те сестрицтво в Ню Йорку почало чомусь підупадати і врешті-решт зліквідувалось. Не знаю, чи воно взагалі належало до УНСоюзу. Зазначу, що тоді наших жінок було дуже мало в Америці, а майже вся молодь була організована при хорі „Боян". Хто приїжджав з старших з жінкою, то вона була дуже зайнята домашніми справами, бо наші люди не мали де мешкати, не раз спочатку спали по 4 впоперек на однім ліжку. До того, як чоловік вписався до Союзу, то жінка також ставала членом. Я думаю, що жіночі відділи постали багато пізніше, як чоловічі, і тому їх небагато. Тому як у Союзі вибрано першою заступницю предс. п-і Вілик, почали жінки організовуватись в жіночі відділи, але і так є їх дуже мало. В Шикаго п-і Подола дуже дбає про жіноцтво. В Клівленді с. п. п-і Розуміло зорганізувала Жіночий відділ 112, так само в Йонґстоні, де була п-і Періг. Там, коло твердого вуголя, де живуть наші лемки, котрі переважно працювали в шахтах, наші жінки не раз заливались сльозами над забитими в шахтах чоловіками... і тоді доводилось подумати про організацію, щоб своїх діточок було чим прогодувати. Властиво, лемки — це наша старша еміграція, і вони майже цей наш УНСоюз заснували. Наші священики дуже багато допомагали в тій справі. Я мала в моїй окрузі, як ще була в Союзовім уряді 72 відд., один Жіночий відділ, у Деррі Па, котрий по смерти секретарки п-і Куземчак, перейшов до загального відділу. Я сама зорганізувала 5 молодечих відділів, але вони хотіли бути мішаними.

Знаю, що багато наших жінок належать до УНСоюзу нарівні з мужчинами, щиро для нього працюють, поруч із чоловіками, а часом може й більше. Радію таким станом, бо це не конкуренція, а дружня співпраця.

Степан Куропась

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ЖІНКИ

До різних свят, імпрез, ювілеїв, зустрічей треба обов'язково додати ще одну нову, дуже потрібну імпрезу: День Жінки. Ідея Дня Жінки не нова. В 1938 р., коли над Европою зависли хмари нової війни, організація Державного Відродження України рішила по українських громадах влаштовувати так зв. Жіночі Дні. Під час миру жінки мають великі обов'язки відносно своєї родини, а в додатку, коли ще мусять працювати — у них мало часу на народну працю в громаді. Тому мало українських жінок на наших зборах, вічах, імпрезах. Щоби притягнути жінок до народної праці, вирвати їх від кухні, дітей та поставити українське жіноцтво на висоті завдань, ОДВУ хотіло надати Українському Жіноцтву свого роду автономію. Та рішити щось, це одна справа, а здійснити діло — друга.

Пробним каменем жіночої активности стало Шикаґо.

Щоби перевести Жіночий День, щоби в першу чергу ворганізувати імпрезу, дістати відповідних людей, програму і, найважливіше, щоб зорганізувати і заохотити самих жінок до праці для Дня Жінки, — треба помочі чоловіків. Замало дати жінкам автономію і казати „робіть, це Ваш День". Шикаґо вив'язалося зі свого завдання. Нова, досі небувала в Америці, імпреза у формі фестину притягла 3,000 людей до городу парохії сов. о. Николая на Гіґінс Ровд. Головним промовцем дня була молода панна, що тоді приїхала з рідних земель, а тепер пані д-р С. Клячко.

Від нині і до віку будемо ми, українське жіноцтво Шикаґа, влаштовувати День Жінки, — голосили гучномовці! Нам замало німецького походження тези -- кухня, діти і Церква, ми сягаємо по дальші права і голос в справах народного життя, виховної системи, політики і визвольних змагань України, — говорили другі!

Промовцем в День Жінки був тоді теж сумної слави о. Пилипенко, який приїхав з Арґентини із сином-лікарем і діяльність якого в Америці була оповита таємницею. Ніхто його в Америці не знав, а як виявилося пізніше — мав він великі клопоти з церковними українськими властями (тоді він був греко-кат. священиком) як теж з урядом.

День Жінки мав добрий початок в Шикаґо. Та війна перешкодила жінкам виконати приречення — Від нині і до віку... Прийшла війна і українські жіночі організації працювали для Американського Червоного Хреста, при виробі бандажів, і жадна жіноча ґрупа не вив'язалася краще від української у виробі бандажів для армії — в залях УНСоюзу і Православної Церкви.

Та ідеї Дня Жінки не було кому відновити Прийшов час, коли над Европою знову повисли хмари війни. Прийшов час відновити День Жінки — помочі якої ми шукаємо і для визвольних справ України!

Володимир Сохан

ТРИБУНА СЕКРЕТАРІВ

Додаткове термінове забезпечення замість дивіденди

Починаючи від травня 1969 року, члени УНСоюзу матимуть змогу значно збільшити суми своїх забезпеченевих грамот, набуваючи додаткове термінове забезпечення за належні їм дивіденди за ці грамоти. Такий плян підготовляє УНСоюз і введе його в дію, коли за ним висловиться відповідне число членів у референдум, що його проводить УНСоюз запитом в цій справі на цьогорічних чеках дивіденди. Члени, які бажали б в будучності набути таке додаткове термінове забезпечення за дивіденду, повинні б подати на звороті своїх чеків відповідь „так" на видруковане там питання.

Від ряду років зверталися члени із запитами, а то й вимогами, щоб УНСоюз впровадив замість виплати дивіденди збільшення суми забезпечення їхніх грамот. Ідучи назустріч цим вимогам новість: набуття додаткового термінового забезпеченна, важного на один рік, за належну в цьому році дивіденду. У виготовленому пляні, покищо не затвердженому ще Забезпеченевими Департаментами, передбачається, що за 5 долярів дивіденди члени могли б набути ось такі суми додаткового однорічного термінового забезпечення: у віці 25 р. — сума забезпечення 1,900 дол., 35 р. — 1,500 дол., 45 р. — 676 дол., 55 р. 275 дол., 65 р. — 110 дол.

Ці вище подані суми забезпечення, будуть додатковими сумами до основних сум грамот даних членів. На приклад член забезпечений грамотою на 1,000 дол., якого вік в дану пору 25 років, зможе взаміну за свою дивіденду у висоті 5.00 дол. набути ще додаткове термінове забезпечення на один рік на суму 1,900 дол. Це значить, що в додатку до основної суми забезпечення 1,000 дол., цей член буде ще забезпечений впродовж одного року додатковою сумою 1,900 дол., тобто його забезпечення в тому році виноситиме разом 2,900 дол. Коли б цей самий член вирішив теж у наступному році набути за свою дивіденду додаткове однорічне термінове забезпечення, він знову підвищить на один рік суму свого забезпечення цією грамотою на приблизно таку саму (дещо нижчу) суму. У старшому віці кошт термінового забезпечення вищий, тому й сума додаткового однорічного термінового забезпечення, що її може член набути за дивіденду 5.00 дол., є значно нижчою.

Всі секретарі відділів одержали відповідне число летючок у справі дивіденд, щоб їх вручити з чеками своїм членам. На цих летючках подане коротке вияснення в справі згаданого вгорі пляну введення додаткового термінового забезпечення на один рік взаміну за дивіденду. Там же й подане прохання до членів, щоб вони висловились за, або проти згаданого пляну, бо від волі членства залежатиме, чи цей плян має бути впроваджений в життя.

Чи виплачує УНСоюз забезпечення по воякам, які загинули у війні?

В останніх місяцях чимало секретарів відділів та самих членів зверталися до Головної Канцелярії із запитом, чи виплачує УНСоюз посмертне по воякам, які загинули у війні у В'єтнамі? Найкращою відповіддю на цей запит є факти, що у пер-

(Закінчення на стор. 4-ій)

БРАТЕРСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ В НЮ ДЖЕРЗІ

Конґрес Братських Організацій Америки кожного року в червні проголошує один тиждень „Братерським Тижнем" і вслід за цим такий тиждень проголошують губернатори багатьох стейтів і посадники багатьох міст. Цього року цей „Братерський Тиждень" тривав від 11-го до 17-го червня і його також проголосив губернатор стейту Ню Джерзі, в якому має свій осідок Український Народний Союз. На фото: Головний предсідник УНС Йосиф Лисогір (зліва) та головний касир УНС Іван Кокольський (справа) з губернатором Ричардом Гюзом під час підписання проклямації про „Братерський Тиждень" в Ню Дерзі.

Марія Душник

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖІНОК І ДІТЕЙ

Не зважаючи на те, що наша громада в З'єдинених Державах Америки й в Канаді з кожним днем стає чутливішою на потреби забезпечення родини шляхом вистачального забезпечення, а особливо для жінок з малими дітьми чи тих, що не можуть працювати, ми далі маємо небезпечно велике число наших громадян, які не приділюють цій справі такої уваги, на яку вона заслуговує.

Для інформації згадати б, що минулого року американці загально забезпечили себе на життя сумою 121 більйон долярів, підносячи тим самим загальну суму забезпечення в Америці до астрономічного числа: одного трильйона ($1.000.000.000.000) долярів.

Пересічна обезпеченева грамота на одну особу виносить тепер $5.000, але пересічна нових грамот, які тепер купується, виносить вже $9.000, що вказує на зріст загальних прибутків. Пересічна забезпечена американська родина мала минулого року забезпечення на суму 20,000. Майже 60 відсотків усіх обезпеченевих грамот є виплачувані готівкою ще за життя власників грамот, що також віддзеркалює величезну суму ощадностей; тільки 40 відсотків виплачується спадкоємцям.

Дехто вважає, що американці мають забагато забезпечення на життя. В дійсності, однак, справа мається навпаки: більшість американців не має досить забезпечення, себто є „недобезпечена", й це особливо правдиве у відношенні до наших українців в Америці. Мимо того, що забезпечена американська родина має пересічно 20.000 забезпечення на життя, ця сума рівняється ледве дворічному доходові родини. А згідно з обчисленнями забезпеченевих знавців, кожна пересічно родина повинна мати забезпечення на суму, яка рівнялася б 4-ом або 5-річним заробіткам.

Дальше, мимо того, що понад 90 відсотків чоловіків (голов родин) має забезпечення на життя, 10 відсотків тих ж не має взагалі забезпечення; що більше, 40 % є забезпечені на суму, яка є меншою від їхньої однорічної заробіткової платні. Половина забезпечених родин з дітьми понижче вісімнадцяти років, забезпечені на суми, які не доходять до 10.000 дол.; а в 25 відсотках ця сума є нижчою від 5.000. Якщо ми поважно застановимося, то прийдемо до переконання, що таке забезпечення є цілком невистачальним, головно в сучасну пору, в добі надзвичайно дорогого життя та коштів, зв'язаних з вихованням дітей.

Тому то, на нашу думку, невідкличним обов'язком всіх українців в Америці й Канаді, а головно голов родин, є переглянути ще раз свої грамоти забезпечення в Українському Народному Союзі в цілі кращого пристосування до їх потреб. Наприклад, у випадку смерти чоловіка, залишена родина з дітьми буде потребувати щонайменше 70 відсотків її дотеперішнього чистого прибутку. Отож, забезпечення чоловіка повинно оставити родині, по його смерті, досить готівки, в додатку до уділів і вартісних паперів, щадничих бондів та прибутків із суспільного забезпечення, дотеперішнього чистого приходу.

В цьому випадку „часове термінове забезпечення" Українського Народного Союзу знаходить найкраще пристосування, бо грамота дає забезпечення в роках, коли діти підростають та ходять до школи. Також у випадку, коли родина має дім, грамота ця допоможе у виплаченні евентуальної гіпотечної позички. Крім того, певні інші заходи повинні бути пороблені для допомоги у вихованні дітей, а саме, вибрання спеціяльних вивінувальних грамот УНСоюзу, призначених на освіту дітей-членів УНСоюзу. (Коледжова грамота кляси Е-18).

Крім того, дає УНСоюз забезпечення на неозначений період часу своєю грамотою забезпечення на ціле життя („Гол Лайф"); знову ж забезпечення платне за життя („Ендовмент") дає ощадності, які стануть у великій пригоді на старші літа. А так зване „акцидентове забезпечення" (АДД) повинен мати кожний українець і українка між 16-тим і 65-тим роком життя.

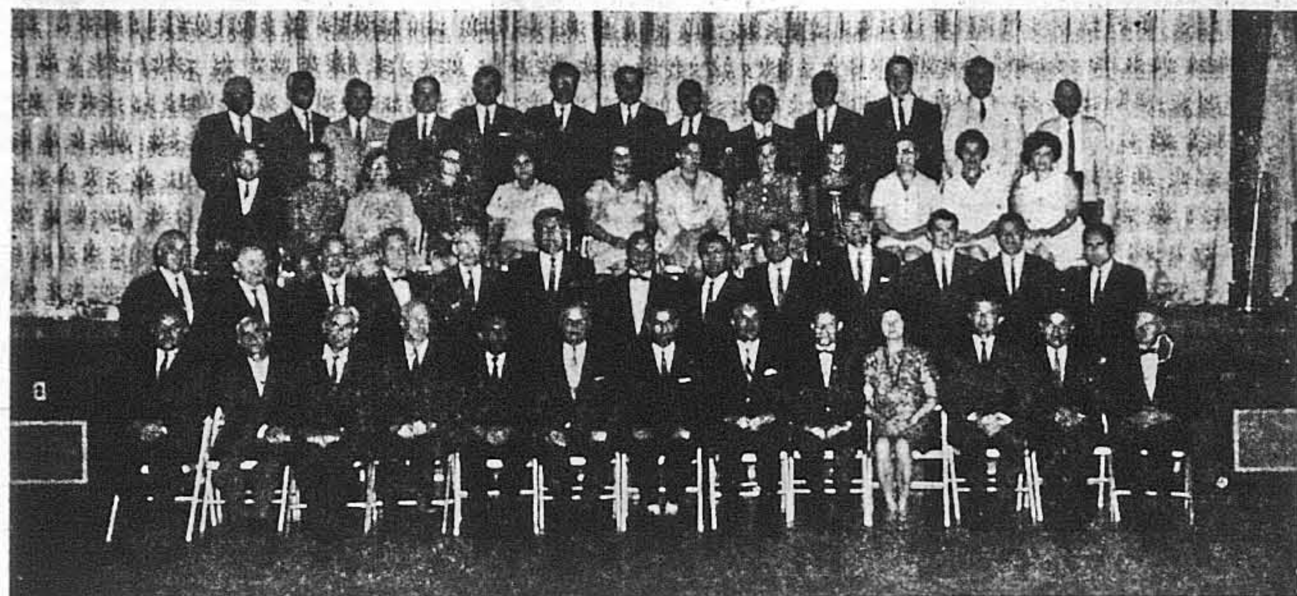
На закінчення можна сказати:

Коли чоловіки відкладають, або виявляють нехіть до забезпечення на якнайбільшу суму, тоді жінки повинні впливати на них та переконувати про потребу охорони своїх родин.

Голови родин повинні за всяку ціну переглянути свої забезпеченеві грамоти, базуючись на вище поданих точках та збільшити і відповідно пристосувати своє забезпечення в Українському Народному Союзі, щоб вповні забезпечити свої родини на випадок їхньої смерти.

(440) А. Куца 59 — (402) Анна Бурій 58 — (293) М. Душник 41 — (233) Гелен Маґер 34 — (340) Софія Оріховська 27 — (25) Квітка М. Стецюк 27 — (22) Гелен Олек 26 — (133) Анна Дубас 25 — (47) Анна Гарас 25 — (171) Стела Расн 14 — (37) Марія Процак 12 — (37) А. Гнатюк 12 — (293) Марія Демидчук 11 — (358) Катерина Мураль 10 — (238) Анна Ремик 10 — (151) Анна Пип'юк 10

Учасники гості 5-го Секретарсько-Організаційного Курсу на Союзівці упродовж передостаннього тижня червня ц.р.

ЖІНКИ, ЯКІ РОЗБУДОВУЮТЬ УНСОЮЗ

(Закінчення з 3 стор.)

лу в Лорейн, яка придбала минулого року дуже помітне число 34 членів, яке зокрема з уваги на невелику місцеву громаду має своє особливе значення, та пані **Квітка Стецюк,** секретарка 25-го Відділу „Свобода" в Джерзі Ситі, яка від самого заложення Клюбу Заслужених Союзовців, кожного року (без одного) відновлює своє членство в ньому, здобуваючи бодай 25 членів річно. Минулого року вона придбала 27 членів й так в п'яте стала членом Клюбу. Цю систематичність в її праці слід окремо з признанням відмітити.

Пані Софія Оріховська, секретарка недавно заложеного Першого Євангельського Відділу УНСоюзу ч. 340 в Нюарку, працювала при заложенні Відділу й як секретарка працює біля його побільшення безнастанно. Минулого року вона придбала 27 членів і вперше ввійшла як членка до нашого почесного Клюбу. Можна сподіватися, що під її вмілим проводом Відділ буде щороку значно зростати, а вона сама залишиться членом Клюбу на постійно.

Повних шість років, отже від заложення Клюбу досі, п. **Олена Олек,** головна радна УНСоюзу та секретарка постійно зростаючого Відділу ч. 22 в Шикаґо, є його членом. Отож є вона єдиною жінкою поміж 13 основниками і постійними членами Клюбу. Якщо б ми мали нагороду за систематичну й безперервну організаційну працю, вона на неї найбільше заслуговувала б. Минулого року вона придбала 26 членів.

По 25 членів придбали в минулому році головна радна з ню-джерзького стейту п.**Анна Дубас** й секретарка 47 Відділу в Бетлегемі п.**Анна Гарас.** Обі здобули членство в Клюбі вже вдруге, обі працюють дальше й можна сподіватися, що в них ми придбали постійних членів Клюбу. Немає сумніву, що приклад цих працьовитих жінок - організаторів потягне за собою чимало інших жінок й — мужчин, зокрема в їх округах і стейтах.

Крім цих дев'яти жінок-членів Клюбу, минулого року особливо відзначилися в організуванні членів ще вісім союзових діячок, які придбали від 10 до 24 членів. Ми згадали вже сл.п. Марію Процак, а іншими є пані Стелла Расн, Бронислава Мельник, Анна Гнатюк, головна радна Марія Демидчук, Анна Пипюк, Анна Ремик і Катерина Мураль.

Було б також несправедливим не згадати, що поміж ранішими членами нашого Клюбу були такі визначні жінки - організаторки, як сл.п. головна радна Олена Штогрин, колишня заступниця гол. предсідника Анна Герман, Стефанія Галичин і Іванка Подола.

Вага участи жінок в організаційній праці

Значення активної участи наших жінок в організаційній праці лежить не тільки в числі членів, яких вони зорганізують, але також у тому, що жінки мають змогу краще організувати інших жінок, ніж мужчин. Як подруги та матері вони часто осягають успіх там, де це не вдасться мужчинам. До того наші чемпіонки дають добрий приклад другим жінкам, які нерідко не мають відваги взятися до організаційного діла, а часто думають, що це є завданням виключно для мужчин. Поважні успіхи вище представлених нашій громаді передових жінок - організаторок повинні розвіяти ці сумніви та заставити більше жінок до участи в наших кампаніях, зокрема тепер, коли ми започаткували трирічну кампанію з метою дійти в 75-річчя УНСоюзу до ста тисяч союзового члена.

Минулого року на 151 першунів кампанії було 17 жінок, а на 57 членів Клюбу було девять жінок. Подбаймо, щоб в цім і наступних роках цей відсоток жінок значно збільшився. Це запевнить успіх нашій ювілейній кампанії за дальшу розбудову УНСоюзу.

Слід сподіватися, що минулорічні та раніші жінки-члени Клюбу й ті, які визначилися здобувши десятку чи більше членів, повторять свій успіх і відновлять у цьому році своє клюбове членство. Досі зробила це п. Софія Куца.

ТРИБУНА СЕКРЕТАРІВ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

шій та другій світовій війнах, як і в корейській та в'єтнамській, УНСоюз без жадних застережень виплачував повне забезпечення у всіх випадках смерти своїх членів. Раніше на грамотах УНСоюзу, як це є на полісах більшості комерційних забезпеченевих підприємств, була поміщена так звана „воєнна клявзуля". Ця „воєнна клявзуля" мала за ціль охоронити забезпеченеву установу та загал забезпечених у цій установі осіб від надмірного вичерпання посмертних фондів у випадках великого числа вбитих на війні чи внаслідок воєнних дій забезпечених у даній установі. Тому забезпеченеві закони дозволяли в таких випадках численних смертей у війні виплачувати частинні, замість повних, суми забезпечення цих жертв війни. УНСоюз, маючи значно більшу резерву забезпеченевих фондів, ніколи не ставив під сумнів виплати повних сум забезпечення по жертвах війни і не має потреби змінити свого дотеперішнього поступовання. Тому теж у найновіших грамотах УНСоюзу, виданих після 1-го липня 1965 року, вже зовсім не має поміщеної згаданої вгорі „воєнної клявзулі". Власники цих нових, як і раніше виданих грамот УНСоюзу, можуть бути певні, що вони мають повновартісне і повне забезпечення на життя.

Неважними на час військової служби є тільки грамоти Акцидентового Забезпечення та договори („райдерс") додаткового подвійного забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку, яким не можна вважати смерти на війні.

Згідно із загально прийнятою практикою забезпеченевих установ також УНСоюз обмежує суми забезпечення молодих мужчин у військовому віці, тому що в дану пору є можливі більші втрати життя внаслідок воєнних дій. Секретарі зі своєї сторони мають завдання бути більше обережними при організуванні нових членів у віці 18 до 26 років, щоб високими сумами забезпечення цих військово - зобов'язаних членів не наражувати УНСоюз і загал його членський риск і більші виплати своє забезпечення, на вели посмертного по вояках.

В цьому році підвищено дивіденду старшим членам і власникам виплачених грамот

Головна Канцелярія сам закінчила висилку по відділам чеків дивіденди, виплаченої членам із датою 31-го травня 1967 року. Ці чеки принесуть старшим віком членам та власникам повністю виплачених грамот кляс Р - 20, Р - 65 та О підвищку у їхній дивіденді. В цьому році вперше всі члени, які закінчили до 31-го грудня 1966 року 82 роки життя одержують дивіденду рівну 12 місячним вкладкам цих їхніх грамот. Така висока дивіденда є в дійсності повним зворотом вкладок членів за цілий рік. Також підвищену дивіденду виплачує УНСоюз вперше в цьому році на всі виплачені грамоти кляс Р - 20, Р - 65 та О. В минулому році це була сума 1.80 дол. від кожної тисячі забезпечення, а в цьому році суму дивіденди від кожної тисячі виплаченого забезпечення підвищено на 3 00 дол.

Власники грамот Термінового Забезпечення, кляс Т - 5 і Т - 10, які були започатковані в 1965 році, одержують в цьому році перші чеки дивіденди. Сума дивіденди за Термінові грамоти виносить по 1.00 дол. від кожної тисячі забезпечення. Тут варто підкреслити, що в більшості забезпеченевих установ за поліси Термінового Забезпечення не виплачують жадних дивіденд. Цим самим при порівнянні наших термінових грамот дуже важним є брати під увагу не лише висоту вкладок, але і дивіденду, яка зменшує кошт забезпечення члена.

Забезпечення платника вкладок є дуже корисним додатком до грамоти дитини

Секретарі та організатори повинні постійно дораджувати батькам дітей, яких вони забезпечують в УНСоюзі, щоб вони рівночасно брали до цих молодечих грамот додаткове забезпечення платника вкладок. УНСоюз видає такі додаткові договори забезпечення платника вкладок до всіх кляс деп. молоді, за виїмком грамот кляси термінового забезпечення до 16-го року життя.

Це додаткове забезпечення платника вкладок звільняє грамоту члена деп. молоді від плачення вкладок у випадку смерти забезпеченої особи платника вкладок до річниці видачі грамоти, найближчої до 21-их уродин члена, або до часу скоршої виплати чи дати закінчення плачення вкладок. Додаткові договори платника вкладок можуть бути видані на особи спадкоємців молодечих грамот до віку 55 років. Важність такого додаткового договору забезпечення платника вигасає в річницю видачі грамоти, найближчу до 21-их уродин, або із ранішою виплатою повної суми забезпечення, чи з ранішим закінченням плачення вкладок.

Забезпечення платника вкладок є дуже корисним додатком до грамоти дитини. Пропонуючи батькам це додаткове забезпечення, яке ґарантує звільнення від плачення вкладок на випадок смерти платника, можна без сумніву наклонити батьків взяти на свої діти грамоти на значно вищі суми н. пр. так званої студійної (колеґової) кляси. Коли батько вибирає для дитини грамоту на високу суму із забезпеченням платника, він не потребує журитися, хто буде виплачувати високі вкладки забезпечення дитини, коли його не стане між живими.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

22-річна Таня Лютик дістала 11 червня ц. р. диплом маґістра політичних наук в St. John University на Джамейці в Ню Йорку, осягнувши там три роки тому диплом бакалавра. Водночас вона є одною із талановитіших наших балетниць, студіюючи балет під час середньошкільної науки у Performing Arts та бувши талановитою ученицею нашої пріма-балерини Валентини Переяславець, професорки в нюйоркському „Балетному театрі". Осяги Тані Лютик тим замітніші, що вона мала важке життя: прийшовши на світ під кінець останньої світової війни, 19 січня 1945 року в Мисленіцах під Краковом, у Польщі, вона втратила вже три місяці після того свого батька, м-ра Тараса Лютика, під час утечі через бомбардований Ульм в Німеччині, а 5 років тому втратила й свого вітчима, інж. Дмитра Мачая, що опікувався нею, наче рідною. Мати Іванна з Домбровських виховувала її і троє дітей із свого другого подружжя в українському дусі. Таня Лютик скінчила народну школу св. Юра в Ню Йорку, була активною пластункою, брала участь в показах ношi Союзу Українок Америки та вчила на курсах українознавства при українській кат. церкві на Бронксі. Її два брати й сестра з другого подружжя мами є членами 194-го Відділу УНСоюзу.

Таня Лютик

П. Н.

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСоюзу, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ ДО КІНЦЯ ТРАВНЯ ц.р. 15 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Ч. Від.	Місцевість	Приєднано членів
1.	153	Філядельфія, Па.	79
2.	371	Нюарк, Н.Дж.	40
3	407	Торонто, Онт.	34
4.	440	Торонто, Онт.	32
5.	397	Філядельфія, Па.	30
6.	340	Нюарк, Н.Дж.	29
7.	183	Дітройт, Миш.	25
7	402	Етобікок, Онт.	25
7.	460	Лондон, Онт.	25
10.	372	Плейнфілд, Н.Дж	24
11.	221	Шикаґо, Ілл.	23
12.	42	Пасейк, Н.Дж.	21
12.	423	Шикаґо, Ілл.	21
14.	445	Вінніпеґ, Ман.	20
15.	114	Шикаґо, Ілл.	19
15.	155	Перт Амбой, Н.Дж.	19
15.	240	Клівленд, Огайо	19
15.	316	Рочестер, Н.И.	19
15.	379	Шикаґо, Ілл.	19
15.	432	Торонто, Онт.	19
21.	194	Ню Йорк, Н.И.	18
21.	471	Монтреаль, Квіб.	18
23.	147	Аллентовн, Па.	16
24.	174	Дітройт, Миш.	15
24.	292	Дітройт, Миш.	15
24.	361	Ню Йорк, Н.И.	15
24 (27)	412	Торолд. Онт.	15

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ НОВИХ ЧЛЕНІВ В 1967 р. (за перші 5 місяців)

1.	І. Одежинський	88
2.	В. Дідюк	81
3.	С. Гавриш	48
4.	М. Ткачук	34
5.	Ю. Баранюк (371)	35
6.	М. Нич (397)	30
7.	П. Дяків	30
8.	В. Шаран (407)	28
9.	Софія Куца (440)	26
10.	Я. Бурій (402)	25
11.	И. Ярема (372)	24
12.	Т. Шпікула (221)	23
13.	І. Геврик (445)	20
14	П. Головачук (42)	19
14.	М. Фединишин (155)	19
14.	А. Стецяк (240)	19
14.	В. Гавриляк (316)	19
14.	М. Семків (379)	19
19.	Д. Кошельовський (183)	16
19.	І. Василишин (194)	16
21.	А. Слюсарчук (174)	15
22.	І. Малко (320)	14
23.	М. Гентош (305)	13
23.	В. Дідик	13
25.	М. Турко (63)	12
25.	Д. Дидик (170)	12
25.	В. Палідвор (204)	12
25.	М. Захарко (349)	12
29.	Е Гомотюк (277)	11
29.	П. Федик (292)	11
29.	В. Пінковський (432)	11
32.	В. Рефт (120)	10
32.	І. Зазворський (147)	10
32	Юлія Гуґлик (259)	10
35.	І. Чапко (271)	10

ЧЕМПІОНИ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1967 р.

1.	В. Дідюк	26
2.	Ю. Баранюк (371)	13
3	В. Пінковський (432)	11
4.	Софія Куца (440)	10
5.	В. Шаран (407)	10
6.	І. Геврик (445)	10
7.	І. Одежинський	10
8.	І. Чопко (271)	10

ВІДВІДИНИ В ОМАГА, НЕБРАСКА

Заступниця головного предсідника УНС пані Марія Душник (у ясному одягу посередині) між союзовцями в Омага, Небраска.

Омага сердечно вітала пані Марію Душник, заступницю головного предсідника УНСоюзу. Дякуємо УНСоюзові, що думає про тих наших людей, які живуть на Далекому Заході і в центрі Америки, про тих своїх членів, які в 1950-му році зорганізувалися у Т-ві „Карпати", 356 Відділ УНС.

Розкинені наші люди по далеких стейтах великої Америки, віддалені від великих центрів українського життя, самі шукають одні одних, і так в 1960 році зорганізували другий Відділ УНСоюзу в Омазі — Товариство „Згода".

Обидва Відділи гарно розвиваються. В минулих роках ці Відділи відвідав гол. предсідник УНСоюзу п. Йосип Лисогір, а 3-го червня пані Марія Душник загостила до нас по дорозі до Каліфорнії.

Об'єднані управи обох Відділів привітали її на летовищі в Омага. Від Т-ва „Карпати", Відд. 356 прибули: п. Андрій Сематчин, заст. голови Відділу, який вітав п-ню М. Душник, як також п. Михайло Воробець, касир і делеґат на 26-ту Конвенцію УНС, та пані Стефанія Воробець, як також заступниця голови Відділу пані Франка Банас.

Від Т-ва „Згода", Відд. 354 паню Душник вітали голова п. Павло Труш та секретар і делеґат Відділу на Конвенцію — п. Павло Ващишин.

Управи обох Відділів зорганізували в ресторані вечерю. У своєму слові під час вечері п-ні Марія Душник з'ясувала ціль приїзду до Омаги. Вона бажала б бачити всю молодь в рядах УНСоюзу. Для неї є забезпечення на життя і на студії у високих школах; стримати молодь перед вчасним згрошевленням грамот і відходом з УНСоюзу. Пропонує, щоб всі члени збільшили собі суму свойого забезпечення, та бажала б, щоб всі українці в Омага, які ще не є членами УНСоюзу якнайскоріше записалися в члени.

Отець парох Володимир Возняк вітав п-ню Душник від парохії в Омага, а учениці народної школи Юлія Вітик і Роза Сематчин вручили їй червоні рожі.

Оба Відділи відбули спільне засідання в справі приєднування нових членів. Збори відкрив і ними проводив п. Михайло Депа, голова 356 Відділу. Він попросив до слова паню М. Душник. Після її цікавої доповіді відбулася дискусія, в якій забирали голос о. парох Вол. Возняк, Володимир Столярський, Павло Клачинський, Дмитро Грисьо, Михайло Воробець, Стефан Хмура, Лаврін Чарко, Павло Ващишин, Павло Труш і Теодор Опришко.

В неділю 4-го червня пані Марія Душник взяла участь в Богослуженні, а по Службі Божій в церковній залі зустріла родини тих, які вписалися до УНСоюзу.

Вечором того самого дня пані М. Душник разом з о. парохом Возняком і п. Михайлом Воробцем відвідали союзових членів, які перебувають у шпиталі: Дмитра Вітика, Еву Дуб та Івана Воробця. Для хворих членів УНС пані Душник зробила милу несподіванку.

Побут пані Марії Душник в Омага підніс на дусі всіх членів УНС. Ми віримо, що УНСоюз частіше буде висилати своїх урядовців та організаторів на Далекий Захід для піддержки духа в українських національних та союзових справах, щоб УНСоюз в скорому часі зріс до ста тисяч членів!

Михайло Воробець
Конвенц. делеґат

ЗДОБУТКИ КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ У ТРАВНІ 1967 р.

Ч.В.	Організатор	приєднав у травні	разом у 1967 р.
2	Елізабет Сенкович	1	1
5	М. Хоманьчук	2	13
7	Олена Словік	1	1
10	К. Хільченковський	1	11
13	П. Шевчук	1	9
14	М. Отрок	1	4
25	Квітка Стецюк	2	5
19	Ольга Маліщак	3	5
42	П. Головачук	4	21
43	В. Сиваник	1	5
47	Анна Гарас	2	4
49	Н. Юречків	1	3
58	І. Яковенко	2	2
59	М. Галькевич	3	9
70	П. Костик	1	1
75	І. Ващук	1	4
48	І. Петрунцьо	1	6
83	М. Карпин	1	7
85	Т. Панько	1	5
87	І. Трояновський	1	1
90	О. Сидор	2	4
93	М. Іваницький	4	7
94	Т. Судомир	3	6
100	А. Цебак	1	7
105	І. Ракочий	1	5
114	М. Ткачук	1	19
116	С. Шількевич	1	4
119	Ольга Мамрич	2	7
120	В. Рефт	2	10
122	М. Попович	1	1
123	І. Голик	5	7
124	О. Бала	1	1
127	І. Була	1	10
133	М. Леськів	2	6
142	М. Маркович	1	2
147	С. Гавриш	6	
	І. Зазворський	1	16
150	І. Тарнавський	1	2
153	І. Одежинський	1	79
155	М. Фединишин	2	19
156	В. Новак	4	6
158	О. Саноцький	2	4
166	М. Міц	1	1
168	Г. Бобин	1	3
171	Стелла Расн	1	2
175	І. Смерека	1	6
180	Геновева Зеребняк	3	3
182	О. Гнатюк	4	4
183	В. Дідик	1	25
194	Д-р Я. Падох	1	
	С. Чума	1	
	І. Василишин	6	18
206	Л. Гардінк	1	7
211	Т. Соколовський	4	4
214	О. Твардовський	2	5
216	І. Одежинський	9	11
221	Т. Шпікула	6	23
222	Я. Кришталович	1	2
223	І. Гунцецін	2	3
230	М. Мартинишин	2	3
233	Гелена Маґер	2	6
234	І. Іваник	1	2
238	П. Мороз	1	2
240	А. Стецяк	4	19
245	М. Мартиненко	1	7
247	М. Майср	1	1
257	П. Сильчак	2	6
259	Юлія Гуглик	1	10
270	М. Баран	1	6
271	І. Чопко	7	10
277	Е. Гомотюк	2	12
278	Евгенія Ваславська	3	6
290	Михайлина Іванюк	1	2
292	П. Федик	2	15
293	Марія Демидчук	1	7
299	С. Сидорович	3	4
309	В. Дідик	1	
	П. Кобас	2	7
311	М. Федірко	1	1
316	В. Гавриляк	6	19
317	А. Андрусишин	1	1
320	І. Малко	3	14
337	Е. Притула	1	5
340	Ю. Баранюк	1	
	Софія Оріховська	1	29
344	Т. Бутрей	1	7
347	Г. Тимчій	1	3
352	І. Щербак	2	2
356	О. Продиус	1	3
360	І. Гаврилюк	1	6
371	Марія Герус	2	
	Ю. Баранюк	12	40
372	О. Ярема	5	24
373	Анна Парк	1	4
374	В. Федорів	2	6
375	І. Даньківський	1	7
379	М. Семків	3	19
382	Катерина Гарбест	1	3
383	О. Хома	1	8
394	М. Романик	1	3
402	Я. Бурій	8	25
407	В. Шаран	10	34
422	Т. Тещук	4	
	Б. Грищишин	3	14
424	В. Базюк	4	4
427	П. Дяків	2	11
429	І. Перковський Стр.	1	
	С. Гавриш	1	2
432	В. Пінковський	11	11
434	Д. Попадинець	2	6
436	П. Вербовецький	2	6
440	Софія Куца	9	32
445	І. Геврик	9	20
448	В. Дідюк	7	8
449	Є. Омельченко	2	6
450	Евстахія Мілянич	3	3
452	Марія Сцебело	1	2
457	Надія Литвиненко	1	3
460	П. Сахаревич	1	25
461	Н. Шпурко	1	3
462	І. Фаренич	1	3
464	М. Хомин	1	7
465	Текля Мороз	1	
	В. Дідюк	2	3
469	К. Чорномаз	1	2
471	В. Дідюк	17	18
474	Д. Попадинець	3	3

НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИДБАНІ ОКРУГАМИ УНСоюзу в МІСЯЦІ ТРАВНІ 1967 р.

П.Ч.	Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано членів у травні	разом 1967 р.
1.	Philadelphia, Pa.	38	34	233
2.	Toronto, Ont.	22	44	171
3.	Chicago, Ill.	33	13	156
4.	New York, N.Y.	39	21	127
5.	Newark, N.J.	22	24	111
6.	Detroit, Mich.	18	11	99
7.	Perth Amboy, N.J.	13	9	71
8.	Cleveland, Ohio	17	10	57
9.	Pittsburgh, Pa.	35	2	55
10.	Niagara, Ont.	9	6	54
11.	Montreal, Que.	10	32	51
12.	New Haven, Conn.	15	5	45
13.	Troy, N.Y.	8	2	41
13.	Frackville, Pa.	21	9	41
15.	Rochester, N.Y.	8	6	40
16.	Jersey City, N.J.	11	5	37
17.	Winnipeg, Man.	13	9	30
18.	Passaic, N.J.	6	9	28
19.	Allentown, Pa.	10	10	27
20.	Baltimore, Md.	8	5	24
20.	Buffalo, N.Y.	11	6	24
22.	Wilkes Barre, Pa.	9	8	21
23.	Scranton, Pa.	13	6	18
24.	Woonsocket, R.I.	8	6	17
25.	Youngstown, Ohio	10	4	16
25.	Utica, N.Y.	11	3	16
27.	St. Louis, Mo.	7	1	11
28.	Boston, Mass.	5	3	10
29.	Ludlow, Mass.	5	—	5
30.	Необ'єднані Відділи	39	10	44

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

СПИСОК Ч. 85

А. Мойсюк
П. Залуга
І. Василюка
М. Василюка
Й. Лисогір
М. Лисогір
М. Цюпа
С. Івахів
А. Косиненко
П. Круґ
М. Мандибур
Ф. Мосрс
М. Мосрс
С. Непрель
Н. Остяк
Ю. Остяк
І. Остяк
В. Семенюк
Л. Соснович
І. Квасюк
Д. Квасюк
В. Баран
Д. Хромяк
В. Федорів

Сума проголошених чеків $84.75
Раніше проголошено $22,215.41
Разом $22,300.16

В. Дідюк

МОНТРЕАЛЬСЬКИМИ ДОРОГАМИ

(З організаційного нотатника)

Поїздку до Монтреальської Округи в „Квебецькій Франції", зміг я зреалізувати щойно 4 травня, коли в Торонті всів до автобуса в напрямку Монтреаль. Гарний свіжий весняний ранок настроює непогано. До Монтреалю як цілости нашої української громади, яка у багатьох випадках не відстає від Торонта, я все мав пошану і сантимент. В Монтреалі, а вірніше у Лашіне, я вперше став ногою на канадійській землі, приїхавши туди на афідавіт Т-ва „Просвіта" з Німеччини.

В ряді різних товариств, установ, організацій, працює і діє там союзова громада з 7 відділами, що об'єднані у Монтреальській Окрузі, яка в 1966 році була Округою чемпіоном. Громаду союзових працівників, очолює тепер як голова округи, гол. радний п. Д. Попадинець. Мої роздумування в автобусі урвалися повідомленням кондуктора, що заїжджаємо на півгодинний перестанок до Кінґстону. Стрілка годинника показує 12.30.

У Кінґстоні

В цьому консервативному місті я прожив чотири роки. Хоч і невелика тут наша українська громада, то все ж таки була вона колись дуже активна. Починаючи від зорганізовання парохії, і окремих організацій із Рідною Школою включно, приходилося мені вести ціле громадське життя. Був тут і хор, що виступав навіть в радіо і телевізії, була українська радіопрограма. Знав я майже всіх наших людей, тому і не дивно, що маючи до розпорядимости півгодини часу, я не хотів його змарнувати, щоб бодай телефонічно не зв'язатись з деким та довідатися, як живе і діє наш Кінґстон. Цікавість моя була ще і тому, що розпочата підготова до зорганізування окремого тут відділу УНСоюзу має добрі вигляди. Телефоную до п-ва Луцюків, одних з активних наших громадян. Пробував і до інших, але багато не пощастило, а час втікав, і треба було займати місце в автобусі. Кінґстон я залишив обіцянкою, що відвідаю його при найближчій нагоді. Автобус мчить, минаючи більші і менші оселі і фарми. Ще дві години і ми залишаємо Онтаріо і в'їжджаємо в провінцію французького Квебеку, ще година, і ми на автобусовій стації його метрополії Монтреалю.

На автобусовій стації

Рух тут ярмарковий. Все спішить і біжить. І написи і привіти і рух-все під знаком ЕКСПО-67. Збільшення всіх видів транспортації не розв'язує проблеми. Черга за квитками, як в Совєтах за хлібом, діждатись таксівки забирає багато часу, на каву чи содову воду треба чекати. Мішанина рас і мов з перевагою французької, все це робить враження на „селюха", що щойно приїхав із спокійного Торонта.

Не марную часу. Зв'язуюся з „квартирою" п. Попадинцем, який, як каже мені його дружина, вже непокоїться, чи часом я десь не загубився у великому Монтреалі. Ще розмова з п. Попадинцем, проф. Андруховим і п. Дубасом, який вкоротці заїжджає на стацію. Вітаємось, і наш заступник голови округи і секретар найбільшого відділу ч. 471, активний громадський діяч, розказує мені дещо про Монтреаль, а головно про союзові справи. Ще коротка зустріч з головою того ж відділу проф. Андруховим, і ми заїжджаємо до гостинної хати п-ва Попадинців, де приступаємо до праці.

Їду до Лашин

До Лашин їду, як додому. Тут багато старих знайомих-приятелів. Один з найстарших відділів, що колись організував його п. Гірняк, та вже цього року відзначив торжественно свій 25 річний ювілей існування, під проводом голови п. О. Дячишина, та все чемного і услужного п. Біжика, а тепер активної громадської працівниці учительки пані Т. Мороз, що ще недавно перебрала його по виїзді пані М. Цехош до Торонта, стоїть як взірець. Всі вони, а секретарка відділу зокрема, докладають всіх старань, щоб відділ ріс і розвивався. Хоч українська громада тут не дуже велика, то все ж таки є ще деяке число людей, які членами УНС могли б стати. Багато з них ми відвідали хоч, на жаль, всіх ще не вдалося переконати в доцільності належати до УНСоюзу. Але ми віримо, що котрогось дня вони це зроблять. Зустріч з членами управи, відвідини людей, щире і гостинне прийняття давали мені переконання, що відділ є в добрих і відданих руках. Лашинська громада впорядкована і активна. Чудова в українсько-візантійському стилі нова церква, православні церкви, ряд організацій включно з молодечими і Рідною Школою, та їх діяльність це найкраще свідоцтво.

Ля Салл

Це друга велика частина Монтреалю, де щораз більше скупчується наших людей. Хоч організаційно вони пов'язані ще з „материком" Монтреалем, там ще церкви і організації, то теперішній відділ УНС ч. 448, що тільки два роки тому злучився з „Самопоміччю", вже є відділом на Ля Салл. Церковна і громадська праця зачинають набирати конкретних заходів. Планується побудова нової церкви, Народного Дому, і все це при вулиці, що носить ім'я „бульвар ім. Т. Шевченка". Відділ очолюють активні громадські працівники, з головою п. Музикою і секретарем М. Перéймою. Обговоривши з ними союзові справи, ми провели відповідну акцію приєднування нових членів, що увінчалася успіхом. Багато обіцяли в скорому часі стати членами. Перебувши кілька днів між нашими союзовцями в Ля Салл, я залишив їх з переконанням, що праця в них буде проходити якнайкраще.

Парк Екстеншин

Це околиця, де зорганізована парохія св. І. Хрестителя, а парохом її є активний церковний і громадський діяч, прихильник УНС — Всеч. о. В. Бринявський. Організаційні заходи для оснування відділу поробив п. Сквирський. Місцеві обставини не дали змоги розвитку відділу, і поставили його існування під знак запиту. Цьому відділові треба було присвятити окрему увагу, що ми разом з гол. радним Попадинцем і Всеч.

(Продовження на ст. 6-ій)

П'ятдесятиріччя подружжя прикладної Союзової родини

Трой, Н.И. — В заквітчанім квітами місяці травні в місті Трой зібралася спора громада 120 рідних й приятелів Панька і Теклі Джінджеристих, щоб серед радости й розваги відмітити великий родинний ювілей 50-річчя подружного життя цієї прикладної союзової родини. Син, донька і шестеро внуків та понад сотня найближчих приятелів і співробітників Панька Джінджеристого на громадській а особливо союзовій ниві складали йому і його дружині найкращі побажання довгого й щасливого життя та пригадували їх працьовите життя та добро, яке вони чинили й досі чинять своїй рідній українській громаді.

В 1913 році прибув з рідного Настасова, Тернопільського повіту, до цього благословенного американського краю Панько й тут чотири роки згодом, 15-го травня подружився й прожив щасливо з дружиною повних п'ятдесят років. Всі ці роки належав він до УНСоюзу й то як найбільш активний член, голова свого місцевого 191-го Відділу, член управи Окружного Комітету й багато інших установ. Ніяка українська акція, ніяка імпреза не відбулася без його активної участи та допомоги.

Панько і Текля Джінджеристі

Тому місцева громада шанує його, як рідко кого в своїм минулім і сучаснім й тому його ювілей відмічено так врочисто. До ґратуляцій приявні долучили велике число щирих подарунків. До найкращих побажань родині Джінджеристих долучається, прочитавши цю вістку, напевно також сотні бувших делеґатів на три конвенції УНСоюзу, які пригадують собі високе розумне чоло й сиву чуприну цього трикратного союзового, конвенційного делеґата.

Василь Колодій
секретар 191 Від.
в Трой

НОВА СОЮЗОВА РОДИНА

Торонто. — Вінчання молодої пари Ірини Хамуляк з Михаїлом Стефаником відбулось 6-го травня в церкві св. М.Б.Н. Помочі. Його довершив всч. о. С. Шавель, парох церкви Св. Евхаристії в Східньому Торонті в cослуженні о. Сіткевича. Співав хор під дириґентурою п. Г. Рудого, в якому співає п-ні Ірина і п. Михаїл Стефаники.

Ірина є членкою УНСоюзу, Відділ 407. Вона є дочкою п-ства Анастасії й Иосифа Хамуляків. Ірина є виховницею СУМ, членкою УКЮ, тепер кваліфікованою учителькою, і після весілля зачне вчити в школі.

Було б гарно, щоб наше юнацтво брало примір і йшло такою дорогою, якою йшла Ірина Хамуляк.

М. Стефаник, син Анни й Івана Стефаників, є активним юнаком, був довший час головою УКЮ. Його мати п-і А. Стефаник є одною з найактивніших жінок в цій парафії і працьовитою членкинею ЛУКЖ. Тут роджена, вона прекрасно володіє українською мовою.

Іван Стефаник є членом багатьох організацій і добрим українським батьком.

Бажаємо молодій парі Божого благословення, і успіхів на новій дорозі життя та вивести своїх дітей на славу українському народові на

Ірина і Михаїл Стефаники

канадійській землі. Бажаємо п-ству Хамулякам, які своєю чесною українською поведінкою вивели до тої великої відповідальности свою першу донечку до намріяного ними ступня похвали в житті достоїнства українських батьків.

Бажаємо п. Іванові і Анні Стефаникам всього найкращого. Вони своїм скромним і чесним життям розпочали збагачувати наше українське життя своєю мозольною працею. Можуть сміло гордитись таким сином, якого вони виховали і дали українській спільноті.

В. Шаран

УСПІХИ МАРІЙКИ КОБРИН

Марійка Кобрин — це донька інж. Юрія Кобрина, який на рідних землях працював як архітект, а в цій країні працює у великій фірмі Weston Becket and Assoc.

Його донька Марійка вчиться у Woodbury College в Лос Анджелесі на факультеті Interior Design and Decoration. В своїх проєктах завжди вживає українських мотивів та комбінацій наших українських кольорів. Всі її проєкти мають найвищу оцінку.

Щоб не бути голословним, подаю факти: за останні роки Марійка одинока здобула відзначення і була запрошена на річну виставку (1966) проєктувальників внутрішньої архітектури (Interior Designers Show) за проєкт килима і тапетів. Килим був виготовлений у Гонґ Конґу. Тепер ці килими фірма робить на спеціяльне замовлення по ціні більшій, як 1 200 дол. за килим величини 9 x 14 стіп. В травні цього року группа студентів, якою вона керувала, дістала трофей на конкурсі коледжів. На річній виставці свого року група студентів, ярійка дістала дві перших і дві других нагороди за чотири речі, які були виставлені. Це були: проєкт вести-

Марійка Кобрин

бюлю, проєкт меблів, килим і подушка на софу. Подушка виконана у стилізованому українському орнаменті й дістала першу нагороду.

В коледжі Марійка є першою серед дівчат і хлопців у науці, і має вже декілька пропозицій працювати для різних фірм, але спершу хоче закінчити коледж.

Вона бере участь в імпрезах, які влаштовують пластуни, бо ще з Денверу (1958 р.) належить до Пласту. Марійка завжди підкреслює, що вона українка, і в коледжі це добре знають.

Інж. Юрій Кобрин і його доня Марійка є членами УНСоюзу.

А. Б.

НОВИЙ ОСЯГ СОЮЗОВОЇ ГРОМАДИ В ШИКАҐО

Від початку існування відділів УНСоюзу в Шикаґо відчувався брак власного приміщення, в якому управи відділів могли б провадити працю над збільшенням членства як для УНСоюзу, так і української громади в Шикаґо взагалі. Щойно в 1934 році, коли в Шикаґо зорганізовано перший Окружний Комітет Відділів УНС, його Управа на чолі з головним радним Тарасом Шпікулою поставила собі за завдання придбати власний дім для потреб зростаючих відділів УНС.

Шляхетний задум Управи Окружного Комітету увінчався успіхом і вже в 1942 році, при допомозі кільканадцяти відділів УНС, закуплено від Гетьманської Організації будинок при 841 - 845 Норт Вестерн Евню, що на тодішні часи відповідав потребам Союзової Громади. Гроші на завдаток зложили управи деяких відділів, а на решту заплати затягнено морґедж в Головному Уряді УНС. Зразу ж після відкриття і посвячення дому — виявилося, якою великою благодаттю для громадянства є своя власна домівка. Управи відділів збиралися щонеділі в союзовій залі, де приймали членські вкладки та нових членів, які, побачивши успіх союзової громади, чисельно вступали в члени УНС, бо побачили, що дійсно в громаді сила, що в своїй хаті своя правда і сила і воля.

Вечорами приміщення Клюбу Відділів УНС були переповнені членами, що по тяжкій, цілоденній праці хотіли відпочити та забавитись в крузі своїх друзів, а в суботи і неділі, замість у чужих приміщеннях, почали тут відбуватися товариські та родинні імпрези, як весілля, христини, поминки. Після другої світової війни в 1949 - 50 рр., в період великого переселення з Европи до Америки, Дім цей став прибіжищем і безплатним табором - мешканням для сотень українських родин, що прибули за старанням ЗУАДКомітету, НЦВЦ, Ліґи УАП та інших організацій з ДП-таборів в Европі на поселення в Шикаґо і околиці. Дім Відділів УНС став переселенчим пунктом, що тривав безперервно аж до 1953 року. Це окрема почесна сторінка в історії Української Громади цієї Метрополії, доказ солідности української спільноти без уваги на віровизнання, територіяльне походження та переконання.

Домом Відділів УНС, від дня його набуття, заряджувала Дирекція, вибирана на загальних зборах членами фундаторами, що й практикується до сьогоднішнього дня. Предсідником Дирекції від 1942 року (за виїмком одного року), вибирано головного радного Тараса Шпікулу, що є ним і по сьогоднішний день.

В цьому Союзовому Домі організувалися на початках такі молодечі організації, як Пласт і СУМА та інші громадські організації, що користувалися залями цього будинку безплатно аж до часу винайму своїх домівок згл. закупу власних домів.

Під теперішню пору постійно уживають приміщень Дому на свої збори та щонедільні урядування Управи Відділів УНС. — 106-ий св. Николая, 125-ий ім. Благовіщення, 221-ий — св. Стефана та 379-ий — св. Юрія.

При Домі існує бібліотека з українськими і англомовними книжками для вжитку членів, що нею завідує від довшого часу п-і Н. Гікава.

В 1954 році трапилася нагода закупити сусідню кам'яницю, апартаментовий дім за ціну 52.250. дол., на який також затягнено в Централі УНСоюзу в Джерзі Ситі гіпотечний довг - морґедж, який, завдяки здоровій і ощодній політиці Дирекції Домів, вдалося в цілості сплатити з доходів цих обох будинків.

Маючи чисту гіпотеку на обох домах, Дирекція Домів постановила, ідучи назустріч конечним потребам, відновити внутрі перший будинок і в тій цілі затягнула знову гіпотечний довг в Централі УНС в Джерзі Ситі в сумі 36,000. долярів. Завдяки цьому Дирекція відновила і змодернізувала всі приміщення того Дому, запроваджуючи в них модерне огрівання, освітлення та охолоджування і вентиляцію, всі стіни виложено ясним деревом, дано нові підлоги, де була потреба, перебудовано всі вікна і двері і змодифіковано клюбову бару, якій надано естетичний і репрезентативний вигляд.

Рішення Дирекції Домів Відділів УНСоюзу про віднову дому було прийняте в 1966 році, яка передала започатковані вже праці новій Дирекції на 1967 рік, яку вибрано в такому складі: Предсідник, як вже згадано передше, гол. радний Тарас Шпікула, заст. предсідника — п. Іван Михальцевич, секретар — п. Іван Малюк, фінансовий секретар — п. Антін Зборик, касир — п. Василь Семків, прес. референти — п-і Марія Шпікула (англ. мова) п. Володимир Ничай (укр. мова), Господ. Комісія — пп. Михайло Семків, Володимир Ничай і Михайло Попіль, делеґати до Ліґи АУП — пп. Антін Зборик і Михайло Марчук та члени Дирекції пп. Петро Куліш, Карло Крайник, Михайло Харів, Наталія Харів, Марія Громяк і Василь Ваків. До Контрольної Комісії обрані пп. Михайло Марчук, Михайло Ременюк і Лев Боднар, а їх заступниками п-і Анна Касіян і п. Григорій Дацків.

Новообрана Дирекція Домів Відд. УНС здає собі справу, що впровадження вище згаданих інновацій і взагалі удержання Домів, сплачування високих міських податків та інших оплат, потягнуть за собою більші видатки, але на основі практики треба мати надію, що так союзові як і громадські організації та громадянство, уживаючи тих заль на свої імпрези, причиняться своїми, як на тутешні умовини розмірно невеликими оплатами, до сплати і цього гіпотечного довгу, бо ж Доми ці не є власністю Головного Уряду УНС, але Шикаґівської Союзової Громади. Адміністрація цих домів вимагатиме і дальше незвичайно ощадної господарки, щоби не попасти у фінансові труднощі, як це часто трапляється з того роду будинками. З повищого бачимо, що так доцьогочасні, як і теперішні члени Дирекції Домів докладали і докладають усіх зусиль, щоби Дім Відділів УНС став дійсно культурним центром не тільки Союзової Громади в Шикаґо, але і всього місцевого Українського Громадянства.

І. М. — В. Н.

ВІДДІЛОВІ СЕКРЕТАРІ, УРЯДОВЦІ, ОРГАНІЗАТОРИ И ДЕЛЕҐАТИ!

Допоможіть досягнути трирічну, ювілейну мету УНСоюзу: 100,000 членів. Ви можете це виконати, якщо:

1. Придбаєте КОЖНОГО місяця бодай одного члена УНСоюзові;
2. Виконаєте свою місячну квоту нових членів;
3. На місце кожного втраченого члена, придбаєте нового;
4. Подбаєте, щоб члени Вашого Відділу підвищили своє забезпечення;
5. Поширите наші нові грамоти, акцидентову і термінову;
6. Не допустите до зайвих втрат членів.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній трирічній організаційній кампанії Українського Народного Союзу з метою збільшити кількість його членства до 100,000 у 1969-му році, в якому припадає 75-ліття УНС, окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Ала Півторацька
дочка Анни і Василя Півторацьких
Бавнд Брук, Н. Дж
Відд. 344

Віра С. Чума
дочка Степана й Євгенії
з Ню Йорку, Н.И.
Відд. 361

Людмила Півторацька
дочка Анни і Василя Півторацьких
Бавнд Брук, Н. Дж
Відд. 344

Христина Юрчинська
дочка Олени й Омеляна Юрчинських
Рочестер, Н.И.
Відд. 316

Меланія Урбан
дочка Петра Урбана
з Вотервліт, Н.И.
Відд. 13

Василь Півторацький
син Анни і Василя Півторацьких
Бавнд Брук, Н. Дж
Відд. 344

Надія Юрчинська
дочка Олени й Омеляна Юрчинських
Рочестер, Н.И.
Відд. 316

Лідія Кокольська
дочка Романа і Марти
з Ню Йорку, Н.И.
Відд. 194

Наталія Юрчинська
дочка Олени й Омеляна Юрчинських
Рочестер, Н.И.
Відд. 316

Данило Собенко
син Василя й Юстини
з Ню Йорку, Н.И.
Відд. 361

Іван Є. Палучак
син Михайла і Марсії
з Кендал, Н.И.
Відд. 316

Петро Півторацький
син Анни і Василя Півторацьких
Бавнд Брук, Н. Дж
Відд. 344

МОНТРЕАЛЬСЬКИМИ ДОРОГАМИ

(Продовження зі ст. 5-ої)

о. Бринявським робили. Три наради-зустрічі, та участь у спільному свяченому парохії, дали змогу виснити багато непорозумінь, та, приєднавши ще кількох нових членів, перевести загальні збори та вибрати нову управу, яку очолив п. Медвідь, як голова і п. В. Куць секретар. Якщо врахувати, що оба члени проводу і отець парох, та панове Калуцький, І. Булка та другі це активні громадяне, є надія, що відділ розвине свою працю якнайскорше, тимбільше, що проблема докінчення побудови церкви заставить членів парохії подумати, чи не варто б свої фінансові проблеми зв'язати з УНС у формі довгоречинцевої і процентово нижчої позики.

Відділ Пластовий

Цей відділ, що у своїх рядах має багато нашої пластової молоді, розвивається гарно, та в минулому році був відділом-першуном. Його головою є наш гол. радний п. Попадинець, а секретаркою пані Б. Мельник, дружина померлого в минулому році першого з Монтреалю головного радного бл. п. Богдана Мельника. На спільній зустрічі та обговоренні організаційної праці, і тут вдалося нам придбати кількох нових членів. Вправді хвороба пані секретарки не дала їй змоги розгорнути праці, але тепер все на гарній дорозі.

Сумівський Відділ

Це тако ж відділ, що має найбільше членів з молодечої організації СУМ, та взагалі з Організацій Визвольного Фронту. Відділ приміщується в Домі Молоді, а очолює його як голова професор М. Андрухів та Павло Дубас, як секретар, оба визначні громадські діячі. Відділ відбув 16 травня збори, на яких обговорено цілий ряд справ, зв'язаних з ростом, як будова майже мільйонового Центру Молоді, де напевно УНС прийшов би з фінансовою допомогою. Збори одноголосно перебрали членів старої управи. Кілька днів мого перебування присвячено цьому відділові, а разом з п. Дубасом ми відвідали ряд наших родин, між якими знайшли поважне число нових членів. УНС — має можливості поширити своє членство, що при найближчій нагоді буде зроблено.

Відділ 491

Це чисельно невеликий відділ. Був він колись подуманий як відділ православний. Його секретар п. Приймак з причини хвороби та своїх різних обов'язків не може присвятити належної уваги, тому при найближчій нагоді відділ буде злучений з іншими в Монтреалі.

Так приблизно можна б було охопити час мого перебування в Монтреалі, де майже кожнього дня треба було часом дуже пізно вертатися крутими, хоч і широкими монтреальськими дорогами. Зустріч з секретарями, головами і членами відділів, з визначнішими громадськими діячами і священиками, участь у Святкуваннях 75-річчя українського поселення, зустріч з Високопреосвященним Митрополитом Максимом, Преосвященним Кир Ізидором, сенатором Юзиком, проф. Кушніром — головою КУК і багатьма іншими, все це забирало багато часу. Впорядкування справ відділів, наради з головою округи і гол. радним п. Попадинцем, участь у двох річних загальних зборах, приєднання певного числа нових членів, — це був би реальний вислід організаційної праці.

Зустріч голів округ

У переїзді на річні наради Головного Уряду УНС на „Союзівці" до Торонта вступив головний контролер мгр. Гаврик, який на припоручення Головної Контрольної Комісії, мав перевести контролю канадійської канцелярії. Маючи до диспозиції ще кілька днів п. Гаврик рішив виїхати через Монтреаль на „Союзівку" — але так, щоб бодай „одним оком" подивитися на ЕКСПО-67. Заст. гол. предсідника дир. Б. Зорич повідомив нас, що п. Гаврик приїжджає туди з дружиною і синком. Цю обставину ми рішили використати на зустріч нас трьох не тільки як членів Головного Уряду, але в першу чергу як голів трьох канадійських округ: Торонто, Монтреаль і Вінніпеґ. Господар монтреальської округи гол. рад. п. Попадинець доложив всіх старань, щоб така наша зустріч нарада відбулася якнайкраще. На порядку нарад були поставлені різні справи, а в першу чергу справи організаційного порядку і виміни думок, досвіду, спостережень і тд. Цілий день 17 травня ми віддали на ці справи. В товариській зустрічі брав участь також редактор Монтреальського Інформатора п. ред. Сомчинський, який подав відповідну інформацію про цю зустріч у своюму Інформаторові. Того дня вже пізно, точно о год. 12 ночі, я прощався з Монтреалем, щоб бодай коротко заглянути домів, перед виїздом на річні наради Головного Уряду.

Мої висновки і враження

Монтреаль — це двомільйонове французьке місто, має понад 18-тисячну українську громаду, що згуртована в наших католицьких, православних і протестантських церквах. З десятками різних організацій, установ, товариств, які спільно об'єднані в КУК. Діє тут 7 наших відділів УНС, які мають ще величезні можливості росту. УНС — користується великою популярністю, і набув собі вже давно право громадянства, може навіть більше, як в деяких інших наших містах. Мої враження заключуються у двох аспектах: перший, це виступ чоловічого хору „Прометей" з Торонта, що під проводом свого маестра В. Кардаша полонив серця і душі всіх монтреальців. Його виступ на концерті з нагоди 75-річчя українського поселення, співання Архиєрейської Служби Божої у величезній авдиторії св. Иосафата, та виступ на ЕКСПО-67 це правдива насолода слухати співу цього хору. Публіка не пускала хористів із сцени. Заля гриміла!.. Я, бачачи це, був гордий за „наш" торонтонський Хор. Він дійсно гідно і велично несе славну не тільки чудо-України, але він несе славу цілої України!

Друге враження з Монтреалю, це враження із ЕКСПО-67. Не мав я багато часу, щоб посвятити його на солідні відвідини ЕКСПО, то все ж таки бачив ЕКСПО. Користаючи із цієї нагоди, що в пополудневих годинах мав виступати знов наш славний „Прометей", я таки не втерпів, та по гостинному прийнятті у домі п. В. Куця, ми разом з п. Попадинцем подалися туди. Вже перше враження з Виставки велике. Чудове місце. Здебільша павільйони побудовані „на воді". Понад 60 павільйонів різних народів — це дійсно світ модерної людини, для якої вже мало землі, вона пнеться на планети. Заступлені тут багато народів: і великих і малих, старих і молодих, з великою старою культурою, білих, чорних, жовтих, бідних і багатих. Їхні павільйони в більшій чи меншій мірі віддзеркалюють їхню силу, культуру, національний розвиток. Заступлені всі форми політичного правління: Королівські, республіканські, диктаторські-комуністичні, ще навіть добре не скристалізовані, через недовгий ще час свого державного існування. Здавалося б є всі, тільки на жаль і сором 20-го століття немає заступленої ніде України. Не має її навіть комуністичної! Є вона десь там у сховку старшого брата в „общему котьолку" прикрита брехливим лозунгом „добровільного об'єднання"!. Скортіло заглянути, хай Бог простить, і до совєтського, щоб на власні очі побачити „досягнення комунізму". І не диво, москалі — це мистці брехні і пропаґанди. Так вони влаштували і свій павільйон. Кожна ділянка заступлена. Навіть моделі церков, святі книги, старі Євангелія і служебники, все це так уложено, що нехай сховається далеко Християнський Павільйон, де виставили на показ малюнки „нагих грішниць". Якщо пересічний відвідувач, що не знає комуністів, зробить порівнання большевицького павільйону із християнським, прийде до переконання, що найбільш християнська і побожна та вільна церква є таки в Совєтському Союзі. Скільки різних спутників, компюторів, моделів, моделів електростанцій, панорами Місяця, „модерних сьол", не говорячи вже про таку „дурницю" для совєтського громадянина, як телевізор, радіо, чи навіть авто. „Всьо то єсть, всього хватіть". І не диво, що багато відвідувачів громадян з вільних країн виявляють безмежне захоплення і признання для Совєтів. На запити про Україну, відповідають, що дещо маємо, а багато ще в дорозі, повинно б вже скоро тут бути!. Приходьте на український день, то все побачите!. Але, ще заки „дещо дійде", то ви вже можете поїсти „українського борщу" за досить велику ціну, який заготований з ніягарських буряків, та капусти з канадійським салом і хлібом, а навіть можете випити „канадійську водку". У книгах відвідувачів можете знайти все. Від баранячих захоплень Совєтами, писаних різними мовами, аж до проклонів і кольок для Совєтів від наших таки людей, своєю рідною мовою. На запит, чи є тут українці, щоб можна з ними поговорити — відповідь: Єсть много, але деякі ушлі кушать!

Починаючи від першого поверху, де можна „ловити рибку" у штучних басейнах, аж до останнього, де висить чистенько удержуваний „спутнік", всього із незлим смаком понакладувано. Цілість робить враження! Але і тут контрасти. Наприклад, ідучи до їдальні - ресторану якби ви схотіли помити руки, то вам треба переходити через місток аж на другу сторону. Це 15 - 20 хвилин часу.

Загальні Збори 408-го Відділу УНС в Торонті

Дощова погода у вечірніх годинах 7 червня не була дуже сприятливою для заповіджених загальних зборів Відділу ім. Митрополита Андрея Шептицького при парохії св. Покрови в Торонті. Все ж таки певне число активних союзовців зібралося, щоб хоч вже і пропізнені в цьому році загальні збори відбути. Зборами проводила президія в складі: дир Б. Зорич — голова, п. В. Дідюк — секретар. В заступстві неприсутнього секретаря Відділу д-ра Залуцького, який змушений залишитися й надальше в Шикаґо, відкрив збори голова округи. Всеч. о. проф. В. Жолкевич провів молитву і привітав присутніх членів, як також представників Головного Уряду. По відчитанні протоколу з попередніх загальних зборів, звіту голови Відділу та доповненими інформаціями директора Канцелярії УНС п. Б. Зорича і голови округи і гол. радного В. Дідюка, — збори одноголосно обрали нову управу в такому складі: д-р Корнель Ващук — голова; мгр. Михайло Бардин — фін. секретар; п. Іван Крив'як — касир. Контрольна Комісія: Всеч. о. проф. В. Жолкевич — голова; п. Володимир Бамбурак і панна Іванна Стасів — члени.

В загальних зборах участь брала також постійна організаторка пані С. Куца. У порушених справах слово забирали майже всі присутні, висловлюючи надію, що остаточно Відділ, що має такі великі можливості органзаційного росту, повинен в короткому часі розгорнути свою організаційну працю. Запорукою повинно бути те, що нова управа доложить всіх в тому напрямку старань. Повну в тому напрямку допомогу управа знайде у всеч. о. В. Жолкевича, як також від Канадійської Канцелярії і від обласного організатора, який все був і є до диспозиції кожного Відділу.

Товариською виміною думок та спільною молитвою закінчено збори о год. 10-ій вечора.

Н. Н.

Відзначення довголітнього члена-союзівця

9-го квітня в полудневих годинах громадянство міста Ґері, Інд., зібралося в скромному міському павільйоні, щоб вшанувати довголітнє членство секретаря Відділу ч. 100 УНС Андрія Цебака. Містоголова головного Уряду УНС інж. Степан Куропась не пожалів трудів і часу, щоб прибути аж з Шикаґо і побажати панству Цебакам кріпкого здоров'я і особисто вручити йому золотий годинник, як заслужену винагороду за 55-літнє членство в УНС.

Рівночасно інж. Куропась підмітив велику ролю УНС і його заслуги для української справи в минулому і під сучасну пору та підкреслив велике значення в будуччині. Ці перспективи, на думку прелеґента, можуть бути здійснені в значній мірі скоріше і ефектовніше при масовому членстві всіх українців в УНС, їх єдності й пошані до трудівників громадських установ. Непорозуміння і тертя на політичному полі є проминальні, — а вростання в ґрунт з національною свідомістю і собівартістю дасть запоруку нашого росту і нашої ваги тут в новому осідку нашого поселення. Тому просить всіх взяти активну участь в організації членства до УНС і приложити руки до цього почесного діла.

Пан Цебак подякував щиро за теплі слова і дарунок — золотий годинник. Він, будучи ще хлопцем, включився в ряди союзовців-піонерів, спочатку в Пенсильвенії, а опісля в Ґері, і у проводі цієї організації стоїть безперервно по сьогоднішній день. З почину горстки людей — фанатиків задуманої справи виросла велика понад 85 тисячна громада, а з понад пару тисячної вартости виросла організація в понад 32 мільйонів майна. Так поступала протягом його активного членства організація, якій він, як сам твердить, завдячує дуже багато, бо дала йому зміст його трудолюбивого життя.

За перекускою і кавою, яку приготовили жінки союзівки вив'язалася дискусія, між іншим порушено справи і бажання, щоб провід УНС оминав партійні і церковні спори, і не перетягав струни в один бік, але як „Батько Союз" стояв високо понад тим і трактував усіх по батьківськи, що буде запорукою росту як і організації, так і нас самих.

М, Лібер.

INSURANCE FOR WIVES

Invariably, when one reads an article on life insurance, it is directed to the head of the house, the husband and father. Seldom to the wife and mother.

And yet, the wife and mother is equally important.

As a wife and mother you should have sufficient insurance to protect your husband and children in case you should die. It would be a great blow to your family, both emotionally and financially, if you were not around to share, plan and guide them. Fundamentally, the loss of a wife and mother is a financial blow as real — although not as readily measurable — as the loss of the husband and breadwinner. Some women complacently assume that they will be around a long time to care for their husband and children, and they may get away with it, but it's a risk! To safeguard your family against this financial loss, take out life insurance.

Although women on average live 5 to 7 years longer than men, many wives do die before their husbands, and many die when their children are still quite young. It is sad to say, that about half of these wives and mothers have no insurance at all.

According to statistics, the average coverage for a wife and mother in America is $2100. In our own UNA the overall coverage for both men and women is only $960.00! As you can see, this amount is abysmally low.

The remedy for this is of course, adequate insurance. As a wife and mother, in reviewing your insurance coverage, the basic needs to consider are the cost of final medical care, the cost of funeral expenses and the many incidentals that can run into a considerable sum. This sum can easily wipe out a family's nest egg, and plunge them into debt. This is no legacy to leave your husband and children. Therefore, it is your duty and obligation to have sufficient insurance coverage to take care of these expenses without straining the family's finances.

There are many members in the UNA, both male and female who hold certificates for $500 only. Perhaps this amount was adequate many years ago, but today, you will agree that this amount will not even take care of funeral expenses.

Therefore, if you are already a member of the UNA please review and increase your insurance; and if you are not, please take steps immediately to join the UNA.

Stella Ryan

І. В.

ПРИВІТ СОЮЗІВЦІ

(Союзівські коломийки з нагоди 5 секретарського курсу).

Зібралися лапайдухи з всеї Гамерики
Та й вчилися чотири дні як людей ловити.
Як із ними балакати, як їх умовляти,
Щоб далися в УНСоюзі засекірувати.
Дзвенять в ухах ті науки мов гарфи еольські.
Викладав їх Падох, Сохан, Лисогір, Кокольський.
Пан президент, як бизнесмен, людина рахунку,
Обрахував, що ми з'їмо й скільки вип'єм трунку
Закликав нас, щоб ми чесно, щиро працювали
И нашим членам їх шість центів з процентом віддали.
Д-р Падох інспірував нашу поведінку,
Як застанем в котрійсь хаті саму лише жінку.
З чого з нею починати і куди звернути,
Щоби її наставлення потрібне здобути.
До того ще додав він нам таку осторогу:
„Не пхай пальців межи двері, запхай лише ногу".
А пан Сохан мудрий хлопець, голова велика,
Шкода лише, що му влізла в неї політика.
Захопився він тріюмфом жидівської зброї,
Що так сильно здивувала в цілім світі ґоїв.
І може ми почуємо десь котрогось рана,
Що пан Сохан в Тельавіві в земляка Даяна.
Може він там забажає цілий рік прожити.
А що ж буде Батько Союз без нього робити?
З того може вийти війна кривава, велика,
Що потрясе основами цілiського світу.
Союз його шукатиме, хочби в сьомім небі,
На те в нього фонд готовий „Наглої Потреби".
Може його відвоюють українські люди,
Та що з того, як він уже скалічений буде?..
Пані Душник приїхала із Ню Йорку вночі,
Щоби нам тут представити інтерес жіночий.
З Джерзі Сити приїхав знов редактор „Свободи",
Той, що все нас закликає до єдности-згоди.
Та не легко розсвареній громаді вгодити,
Хай же добре уважає, бо ще буде й битий.
А чемпіон радний Гавриш давав мудру раду
Як нам членів здобувати, щоб не бути ззаду.
Менаджери Союзівки гарно ся списали —
Вигідно нас примістили й добре годували.
Один возив з Кергонксону гостей тарантасом,
Другий давав смачно їсти і напував (часом)...
Та найкраще, чим славиться союзова хата —
Це чарівно усміхнені красуні-дівчата.
Вони пильно працювали й радо нам служили
І нікого з нас ні разу сосом не облили.
Наш староста ласим оком на них позирає,
Фурт чуприну приґладжує і слинку ковтає.
Тільки бара наша мусить поправитись трішки
И наливати своїм гостям повніші келішки.
За це всім їм нехай буде наша вдячність й шана,
Пиймо, друзі, й веселімся до самого рана!
Бо пан президент Лисогір за таку подяку
Певно скаже поставити плящину коняку.
Як повернемо додому, рукави закотим
І з запалом заберемся усі до роботи.
Щоб Батькові Союзові старість звеселити
І стан його стотисячним членом завершити.
А мине рік, ми, як торік, приїдемо знову
Вчитися наново як вести справу союзову.
Демократи, двійкарі і ви. бандерівці!
Станьте струнко! Гукніть грімко:

С Л А В А   С О Ю З І В Ц І !

ІЗ ХРОНІКИ УКРАЇНСЬКОГО ДІТРОЙТУ

Союзовий День

Вже від довшого часу йде інтенсивна підготовка до влаштування Союзового Дня, що заходами Окружного Комітету Відділів Укр. Народного Союзу відбудеться в неділю 9-го липня на Оселі „Київ". Програму Союзового Дня започаткує Польова Служба Божа о год. 11-ій перед полуднем, яку відправлять о. шамбелян Михайло Бохневич і о. д-р Ізидор Нагаєвський. О год. 3-ій пополудні пічнеться мистецька частина, в якій візьмуть участь місцеві і позамісцеві мистецькі одиниці. Участь в імпрезі заповів заст. гол. предсідника УНС, п. Володимир Сохан, який виголосить головну промову. По закінченні мистецької програми танці при звуках оркестри.

Комітет приготовляє добірний буфет та численні нагороди. Виглядає, що цьогорічний Союзовий День буде культурною і високо - мистецькою імпрезою.

Об'єднання Жінок ООЧСУ

23-го квітня відбулись Загальні Збори Об'єднання Жінок ООЧСУ, на яких вибрано Управу в такому складі: голова — п-ні Ярослава Жданів, заст. — п-ні Степанія Легета і Марія Березовська, секр. — п-ні Люна Луцька, фін. секр. — п-ні Анна Бабій. Члени Управи: п-ні Марія Лободоцька, п-ні Теофіля Дужа, п-ні Ірина Щербій, п-ні Марія Воскрес. Контрольна Комісія: п-ні Іванна Цісик, п-ні Марія Крук і п-ні Юлія Мелимука. Крім суспільно - громадської і політичної діяльности та праці над молоддю, Об'єднання Жінок ООЧСУ поставило собі за ціль організувати фонди на допомогу вдовам і сиротам по вояках УПА і бойовиках ОУН.

Першою імпрезою Об'єднання Жінок ООЧСУ був „Вечір споминів про УПА" в суботу, 17-го червня в приміщенні УНК „Орлик". Імпрезу відкрила голова Об'єднання, п-ні Ярослава Жданів. Доповідачем був мгр. Богдан Крук - Мелодія, б. старшина УПА, який виголосив спомин. Після цього висвітлено понад 80 фотознимок із життя і боїв УПА. Пояснення подавав мгр. Богдан Крук - Мелодія. Імпреза культурна, на високому рівні. Учасники приємно коментували зміст імпрези при перекусці. Побажаним було б, щоб цього року імпрезу, а особливо ілюстрації з дій УПА, повторити для молоді.

В літньому сезоні Об'єднання Жінок ООЧСУ плянує влаштувати Зоряні вечерниці на Оселі „Київ".

25-річчя Постання УПА

В березні місяці створено в Дітройті Ювілейний Комітет для Відзначення 25-річчя Постання і Дій УПА та 50-річчя Укр. Національної Революції. Комітет очолив кол. старшина УПА, мгр. Богдан Крук - Мелодія. До Комітету входять понад двадцять місцевих організацій, в комітеті працюють комісії: організаційна, фін. адміністраційна, пропагандивна, зв'язків, видань і секретаріят.

Крім Ділового Комітету твориться Почесний Комітет, складений з чільних представників з американсько політичного і наукового світу, з найвищих представників українських церков та чільних представників українського суспільно - громадського і політичного життя.

Завершенням святкувань буде репрезентативний Ювілейний Бенкет 14-го жовтня в Дітройт Кобо Гол. Головними промовцями будуть ген. Лестер Борк, голова Економічного Клюбу в Дітройті, в англійській мові та ред. Данило Чайковський в укр. мові. Запрошені чільні представники амер. наукового і політичного світу, представники поневолених націй і чільні представники укр. церковного і сусп. політичного світу.

В мистецькій програмі виступить Жіночий Квартет „Верховина" під мист. кер. п-ні Олени Глібович з Торонта і Укр. Дівоча Капеля Бандуристок СУМА ім. П. Орлика під мист. кер. П. Потапенка з Дітройту.

Імпрезу цю попередить публічна доповідь маестра Михайла Черешньовського до теми: „Культурна діяльність УПА".

Мандрівка по землях України

Під таким гаслом Відділи Союзу Українок Америки в Дітройті влаштовують імпрези, щоб познайомити укр. молодь та роджених тут українців з поодинокими частинами України, їх положенням, історією, культурою і мистецтвом. На день 1-го жовтня 81-ий Відділ Союзу Українок Америки ім. Олени Степанів заплянував „Волинський Вечір". Створено Святковий Комітет, який очолила п-ні О. Перецька, голова згаданого Відділу. Участь у вечері заповіли численні уродженці Волині, між ними письменник Улас Самчук та Віктор Новак, кол. старшина УПА. В мистецькій частині братимуть участь п-во Іраїда і Петро Черняки з Торонта.

Ювілей о. радника Івана Прокоповича

Парохія Укр. Кат. Церкви св. Михаїла в Дірборні, Миш., відсвяткувала врочисто 35-ліття священства свого улюбленого пароха о. радника Івана Прокоповича 7-го травня. Торжество започатковано Службою Божою, яку відслужив ювілят в сослуженні отців Петра Чавса і Василя Яремака. Після цього відбувся ювілейний бенкет, в якому, крім парохіян взяли також участь найближча родина ювілята та отці духовні зі сусідніх парохій. Вітали ювілята о. шамбелян Михайло Бохневич від парохії св. Івана Хрестителя, о. Григорій Жидан ЧСВВ від парохії Непорочного Зачаття та п. Павло Гладій від парохіяльного комітету. Бенкетом проводив д-р Вол. Чавс.

Загальні Збори Батьківського Комітету

20-го травня відбулися Річні Загальні Збори Батьківського Комітету Школи Українознавства Дітройт - Схід, на яких вибрано Управу на шкільний рік 1967-68. Перші сходини новообраної Управи відбулись 16-го червня. Новообрана Управа уконституувалась так: С. Скипакевич — голова, М. Лаврин — заст., В. Патерин — імпр. реф., О. Ощудляк — прес. реф., О. Гриньків — помічник прес. реф., В. Темник — фін. реф., І. Кіналь і Т. Думик — касири, Б. Левицький — реф. шк. підручників, М. Вороно-вич — член Управи. Пост секретаря залишено Управі до кооптації.
І. Демків — госп. реф.

В. Тустанівський

Міннеаполіс, Міннесота

ВІТАЮТЬ НОВУ РОДИНУ

22 квітня буде незабутім спогадом для родини п-ва Миськових. Перед год. шостою по полудні з'їхалися гості і всі разом несподівано увійшли в хату поверх сорок осіб, де вже чекав всч. о. д-р Степан Кнап.

Старий приятель та співробітник пані Миськової в Авґсбурзі він привітав п-во Міськових, як нову родину в парохії УКЦ св. Константина і побажав їм щастя, здоров'я і веселих многих літ життя на новім місці. Пан Михайло Свінціцький передав для них скромний подарунок від гостей, як вияв пошани та любови до них.

П-во Миськови були до сліз зворушені такою милою несподіванкою. Всч. о. парох д-р Кнап відслужив молебень в честь нових громадян і посвятив дім.

Після посвячення дому і відспівання многоліття, о. парох провів молитву. Зачалось прийняття. Організатором цієї рідкісної несподіванки був пан Павло Кравець, а господинею гостини була пані Тетяна Кравець.

В гостинній кімнаті було повно харчів і напоїв. Гості служили собі самі. Коротке, але щире слово сказав Всч. о. д-р Степан Кнап. Воно глибоко зворушило п-во Миськових та всіх присутніх.

Гості довго забавлялися, співали пісень, хто потанцював собі.

Пару гарних та зворушливих слів сказав в честь п-ва Миськових голова місцевого Відд. ООЧСУ пан Ілярій Паніж. Другим промовцем був голова УНД пан Іван Артим..

Із зворушенням пан Евстахій Миськів від себе, дружини й від сина й невістки висловив подяку присутнім.

Серед милої і дружньої атмосфери, привітів і співів мов сім хвилин, проминуло цілих сім годин.

По смачному обіді ще довго лунали пісні й гомоніння розбавлених гостей.

П-во Миськови приїхали до Америки у 1951 р. У Ню Йорку пані Миськова тяжко працювала на прожиток свого чоловіка і молодого ще тоді сина. Пан Евстахій Миськів отемнів на очі ще в таборі. Вони замешкали в готелі.

Володимир познайомився з молоденькою Іванною Венґар, що приїхала з Европи до своїх вуйків у Ню Йорку і внедовзі вони поженилися.

Іванна більше переживає терпіння чоловікового батька темного, як він сам. Сердечна Іванна не намовляла свого чоловіка, щоб лишив темного тата та спрацьовану стару маму, та ішли на вигідне мешкання, але просила свого чоловіка, щоб лишити Ню Йорк задля темного тата.

У 1966 р. молода родина Миськових приїхала до Мінеаполісу на постійний побут. Тут вони стали на працю, а внедовзі купили собі хату, та зараз спровадили батьків. Тепер Володимир і Іванна почуваються щасливими, що мають своїх родичів коло себе, а темний тато може дихати свіжим повітрям.

На жаль, дуже мало є таких родичів, щоб мали таких дітей, як Іванна. Дуже багато є таких дітей, що забули четверту з а п о в і дь Божу — не шанують своїх родичів, з хати виганяють, куска хліба не хочуть дати, з рук видирають. Тоді родичі добрі і потрібні, як треба їх до своїх дітей, а як онуки попідростають, от тоді родичів вже не треба. Стараються батьків віддати до дому убогих. І так старі батьки заливаються кривавими сльозами і рахують дні свого гіркого життя.

Теодор Федорищин

АМАЛІЯ РУБЛЕВА

(Посмертна згадка)

Коли появилась посмертна оповістка про бл. п. Амалію Рублеву, болюче вразила вона мешканців Станиславівської землі. Її постать була нерозривно пов'язана з її діями, хоч вона не була уродженкою цієї области України. Та Амалія Рублева проживала там в 30-тих роках та під час 2-ої світової війни.

Амалія Рублева народилась у сім'ї Модрицьких у Дрогобичі в 1887 р. Її батько Антін був урядником салін, а мати Катерина займалась вихованням чотирьох дітей — дівчаток Амалії, Стефанії й Михайлини та сина Северина. Народню й виділову школи вона закінчила в Дрогобичі, потім зложила вчительський іспит у Самборі. Як вчителька вона працювала в Губичах, Тустановичах та Бориславі. Не обмежувалась працею в школі, скоро виявила громадське зацікавлення. Працювала в Т-ві Опіки над Служницями, де навчала неписьменних грамоти. Коли вибухла перша світова війна вона була в Дрогобичі, де допомагала при організації УССтрільців. За української влади у 1918 і 1919 рр. вона працювала в канцелярії Боєвої Управи. Коли по війні відновилась Жіноча Громада, що стала пізніше Філією Союзу Українок, вона працювала в Управі, а згодом стала її головою.

У 1931 р. Амалія Модрицька одружилась із інж. Іваном Рублем. Подружжя замешкало у Станиславові, де бл. п. Амалія зайнялась вихованням єдиного сина свого чоловіка, Ярослава. Вона не вчителювала, але зате могла з усім завзяттям віддатись громадській праці. Незабаром бачимо її на чолі Філії Союзу Українок. Завдання відповідальне, тим більше, що наближався вирішний рік — Світовий Конґрес Українського Жіноцтва у 1934 році.

Конгрес скликано в Станиславові тому, що перед 50 роками там постало з ініціятиви Наталії Кобринської перше жіноче товариство. Таким способом Філія СУ стала господинею Конґресу.

Підготова Конґресу стала великою пробою сил. Поза технічними заходами приміщення і прохарчування найбільше клопоту справляло встрявання польської влади. Це коштувало багато зусилля і залежало передусім від дипломатичного хисту голови Філії. Велика в тому її заслуга, як також нескінченні ряди сільського жіноцтва, що промаршували в своєму народньому вбранні перед трибуною Конґресу.

Станиславівська Філія СУ здала свій іспит громадської готовости на цьому Конґресі.

Незабаром прийшлося витримати новий іспит долі в значно гірших умовах. Це сталося під час вибуху німецько-совєтської війни. Коли місто очуняло після совєтського терору, створилась українська самоуправа, а в ній Амалія Рублева перебрала керівництво суспільної опіки. Це був час великих потреб. В місті знайшлося велике число втікачів, а згодом переходили й полонені. З ініціятиви А. Рублевої створився Жіночий Комітет, що відкрив одну, а згодом другу харчівню в місті. В них видавано обіди для кількасот людей, а бували дні, що харчовано 700 осіб. В тому найтруднішому часі теж благодатно проявився зв'язок міста з селом. На заклик А. Рублевої жінки з сіл привозили городину, муку, крупи.

Праця жіноцтва у Станиславові йшла тоді під найменням Жіночої Служби України, Централя якої була у Львові. Та коли все громадське життя охопив Український Допомоговий Комітет, тоді перейменовано це товариство на Жіночу Секцію УДК. Її очолювала у Станиславові Амалія Рублева, завідуючи далі суспільною опікою Укр. Доп. Комітету.

Коли розпочався шкільний рік, стала напливати до міста шкільна молодь. Її теж треба було примістити й прохарчувати. Створено дівочу бурсу, в якій примістилось багато дівчат.

В місті було тоді багато бездомних дітей-сиріт. Виринула потреба захисту. По переговорах із СС. Редемптористками при вул. Голуховського урухомлено приміщення для 120 дітей.

У 1943 р. заходами УДК вдалось урухомити відпочинкову оселю в будинку Учительської Громади в Ямній. Там численні громадські працівники та фахівці могли провести літній відпочинок.

Всі ці станиці завдячують багато Амалії Рублевій, як референтці успільної опіки.

Весною 1944 р. св. п. Амалія Рублева з родиною покинули рідний край. Перед нею простелився довгий шлях, що його всі перейшли в цій мандрівці. Це був Відень із його налетами, Мюнхен із тривогами й надіями, і врешті виїзд за океан. У Мюнхені і Філядельфії, де осіло подружжя, Амалія Рублева включилась у громадську роботу. В Об'єднанні Українських Жінок Німеччини вона сповняла функцію референтки суспільної опіки, а в Союзі Українок Америки опікувалась Фондом „Мати й Дитина". Хоч це вже не була широко закроєна праця вищезгаданого типу, проте А. Рублева віддавалась їй з усією увагою. Врешті стрінуло її належне признання: у 1953 р. вона стала секретаркою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). На цьому пості знов могла проявити свої організаційні здібності. Але тут перешкодила їй хвороба і при слідуючих виборах у 1955 р. вона вже не кандидувала.

Амалія Рублева була громадською діячкою сучасного типу. Обдарована товариським тактом знанням людей і їх потреб, та ведена гарячим патріотизмом вона вміла натхнути членство до діла, до осягу. Разом із іншими провідними членками Союзу Українок вона формувала обличчя української жінки-галичанки і доказала це своїм впливом у хвилині великої потреби.

Л. Б.

ВЖЕ ЗІБРАНО БІЛЯ 8 000 ДОЛ. НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ

Едмонтон. — У зв'язку з відзначуванням 75-річчя заснування чину Українських Сестер Служебниць, українські громадяни та окремі установи вже зібрали в Канаді близько 8 000 дол. на Стипендійний Фонд ім. Матері Амвросії. Як повідомляли „Українські Вісті" з 22 червня, з Едмонтону: „Праця Сестер Служебниць у Канаді почалась 65 років тому. Перші монастирі та установи збудовано під проводом матері Амвросії Ленкевич. Для вшанування її пам'яті її ім'ям названо стипендійний фонд, який допоможе деяким черницям здобути кваліфікацію та поглибити студії у вищих школах".

„ЗЕМЛЯ" О. ДОВЖЕНКА В АРГЕНТИНІ — НЕ В УССР

„Культура і Життя" з 22 червня принесла вістку про успіх „Панцерника Потьомкіна" Ейзенштейна і особливий успіх картини „Земля" О. Довженка та чомусь лише уривків із „Аероградy". Той черговий фестиваль совєтських фільмів відбувся в Буенос-Айресі. В УССР, навіть у Києві, не показують „Землі" вже понад 20 років.

ЗАЩЕПЛЮЙМО ДІТЯМ ЛЮБОВ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

книжок про кораблі, підводні човни та ракети, коли це є єдина тема, якою ваш хлопець цікавиться Або де взяти українською мовою біографію славних композиторів, коли ви маєте музикальну дитину, і вона цікавиться композиторами. Обов'язок матері — виявити коло заінтересовання дитини. І це є зачіпною точкою, яку треба вміло використати.

Як вибирати дитині добру літературу на її поземі, особливо, коли йдеться про англомовну?

Кожна публічна бібліотека має експерта дитячої літератури, який поможе вибрати відповідну річ, подасть джерела, де можна прочитати огляди сучасних книжок. Однак, найкращий спосіб пізнати той чи інший твір, самому його перечитувати.

Добра дитяча книжка — це такий самий мистецький твір, як і книжка для дорослих. Вона часто - густо відкриває батькам очі не не одну проблему у вихованні дитини.

На теми сучасного життя, конфліктів між батьками і дітьми і т. п. є дуже багато дуже добрих книжок. Найкращі з них вам порекомендує бібліотекар. А про проблеми української дитини в американському світі, а також сучасної дитини в Україні з цікавістю прочитають наші діти в творах нашої землячки Marie H a l u n Bloch: "Marya of Clark Avenue", "House on tre Third High", 'Aunt America" і "The Two Worlds of Damyan".

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИК ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА Раймонд А. Гейр передав індійському прем'єрові Індірі Ганді листа від Джансона і перевів з нею першу 45-хвилинну розмову. Американські керівні кола були заскочені, коли Індія зайняла в ізраїльсько-арабському конфлікті на 100% арабсько-совєтську сторону, всупереч становищу Америки і Британії. Індія зробила це з уваги на свій спір з мусульманським Пакістаном, щоб мусульманські арабські держави не приєднались до Пакістану проти неї, алеж одночасно Індія погіршила собі відносини з Заходом, головно з Америкою, від якої потребує головно харчів.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність
по довгій і тяжкій недузі, дня 14 травня 1967 року
на 71-му році життя
Найдорожчий Муж, Улюблений Батько і Дідуньо

бл. п. ДМИТРО ХОПТЯК

хорунжий УСС, учасник Визвольних Змагань, бувший директор Окружного Союзу Кооператив в Рогатині.

В днях великого горя і втрати, багато наших Приятелів і Знайомих поспішило з духовою підтримкою для нас, за що всім їм складаємо щиро подяку.

В першій мірі дякуємо Впр. о. Дмитрові Лаптуті, пароховi Укр. Кат. Церкви в Нюарку, Н. Дж. за відвідини в шпиталі, та уділення Найсвятіших Тайн.

Впр. о. Володимирові Краєвському за духову підтримку в хвилині смерти Покійного, відправлення Панахиди в похоронному заведенні і за відправу похоронної Служби Божої в церкві св. Івана Хрестителя та відправу на могилі.

Немає слів подяки Впр. о. Степанові Городецькому, пароховi в Рочестері, який не жалуючи труду, прибув здалека, щоб взяти участь у відправах Панахиди, Служби Божої та в супроводі на кладовище і у відправі над могилою. Особливо ми вдячні за сердечне прощальне слово виголошене, як від Товариства Зброї та бувшого духовного Провідника-Пароха. Дякуємо Впр. о. Володимирові Пайкошеві за участь у відправі Панахиди, Похоронної Служби Божої, супровід на кладовище та надмогильні відправи.

Дякуємо Українським Організаціям ОбВУА і Братству Вояків 1-ої Дивізії в Нюарку, за звеличання похоронних обрядів численною участю своїх членів, які прибули з прапорами супроводжати домовину під час Панахиди, Служби Божої та проводжати Покійного на місце Вічного Спочинку.

Дякуємо Друзям-Кооператорам за пам'ять та щирі вислови співчуття.

Дякуємо Паням зі Союзу Українок і Марійської Дружини в Нюарку, як також всім іншим Організаціям за теплі слова співчуття і участь у похоронних відправах.

Дякуємо п-ам інж. Богданові Стефановичеві, дир. Василеві Воробцеві та др. Л. Голінатому за працальні слова виголошені після Панахиди, в яких Вони старались коротко перейти життєвий шлях Покійного, та підчеркнути Його заслуги для громади.

Рівнож дякуємо п. Лозинському, за Його участь у всіх похоронних відправах, та зворушливе останнє воякьке прощальне слово над домовиною прикритою прапором.

Дякуємо п ву Т і д-рові Богданським за грудку землі, привезеної з України, якою печатався гріб.

Вп. п. д-рові Богданові Панчукові дякуємо не тільки за дбайливу лікарську опіку над нашим Дорогим Покійним, але рівнож за надзвичайно сердечне відношення до Нього в часі Його смертельної недуги.

Дякуємо п-ові проф. Довбошові та Хористам Укр. Кат. Церкви за звеличання пам'яті Покійного своїм співом при відправі урочистої Панахиди.

Дякуємо всім жертводавцям, що зложили пожертви, замість квітів, на Український Університет у Римі і на Українських Інвалідів — імена жертводавців будуть поміщені осібно.

Дякуємо п-нам інж. Б. Стефановичеві, дир. В. Воробцеві, дир. В. Кузикові і д-рові М. Гойові за переведення цієї збірки.

Наша щира подяка п-ву Софії і Михайлові Сáнам, що прибули з так далека, щоб вшанувати пам'ять Покійного.

Сердечно дякуємо всім тим, що взяли участь у похоронних обрядах і молились з нами до Всевишнього за упокій душі нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Діда — Всім, що склали свої пожертви на Служби Божі чи прислали квіти.

З глибини серця дякуємо нашим Кревним і всім, що відпровадили Покійного на місце Його Вічного Спочинку.

Вкінці дякуємо всім тим, які листовно, телеграфічно і особисто висловами співчуття, підтримали нас на дусі і не забули у хвилинах розпучливої втрати.

Нехай Милосердний Бог, винагородить їх стократно за їх добре серце.

Дружина — МАРІЯ
Донька — ЛЮБА з БОГДАНОМ
Внуки — ЮРКО, МАРТА і АНДРІЙ

ВІСТІ НТШ В ЗДА

ВШАНУВАННЯ ВИЗНАЧНИХ ДОБРОДІЇВ АМЕРИКАНСЬКОГО НТШ

В дні 13 травня 1967 р. Американське НТШ влаштувало окрему Наукову конференцію, якою вшанувало всіх визначних меценатів та добродіїв, що своєю моральною і матеріяльною поміччю уможливлюють діяльність та працю Американського НТШ. Конференцію, що відбулася в авдиторії Українського Інституту Америки в Ню Йорку, відкрив проф. М. Стахів. З черги проф. д-р Р. Смаль-Стоцький виголосив доповідь, в якій представив участь наших меценатів-патріотів в заснуванні Т-ва та їх підтримку в праці і діяльності НТШ. Викинене окупантами з рідних земель — НТШ відновило свою діяльність на еміґрації і за 20 років існування на чужині видало 19 томів літературних творів, 26 томів „Записок НТШ", 9 томів „Просідінґс-ів", 23 томи „Доповідей", 20 томів Бібліотеки Українознавства, 3 томи Українського Архіву, Збірник про Львів і ін. Між виданими американського НТШ є поважні праці, як В. Січинського „Історія українського мистецтва" в 2 томах, О. Оглоблина „Гетьман Іван Мазепа і його доба", П. Ковалева „Основи формування української мови", „Лексичний фонд літературної мови Київського періоду", „Українські фонеми", „Українська мова", а далі Збірник на пошану Т. Шевченка, Івана Франка і ін.

Прелеґент зазначив, що діяльність Американського НТШ спирається виключно на піддержці збоку нашої спільноти в ЗДА, тому Управа НТШ влаштувала цю Конференцію, щоби подякувати і вирізнити наших добродіїв за їх заслуги для НТШ в ЗДА. Ми одержали піддержку від наших організацій а також і від приватних осіб. Український Конґресовий Комітет Америки пожертвував досі дол. 32867, і є разом з Українським Народним Союзом (з сумою 3.250 дол.) двома чільними установами-меценатами нашого Товариства. Княжий дар на НТШ склали сл. п. Микола і пані Наталія Данильченко, що записали весь свій масток (поверх 4 тисячі акрів) на цілі НТШ. Сл. п. Семен Угорчак передав 6.000 дол., а сл. п. Микола Угорчак — 2.726 дол. на наше Т-во. З черги проф. Смаль-Стоцький підніс заслуги Українського Інституту Америки і його президента Теодора Джуса та директора Ю. Ревая, а також заслуги Об'єднання „Провидіння" та його головного предсідника о. декана Харини, для нашого Товариства. З черги проф Смаль стоцький подав дальших визначних меценатів Американського НТШ, а саме д-р В. Стефурак, Шикаґо вплатив досі суму 3.100 дол., д-р Н. Пелехович-Гайворонська передала готівкою 2.090 дол та цінну бібліотеку свого чоловіка сл. п. М. М. Гайворонського. Д-р Р. Смик Ковл Сити вплатив досі 2.003 дол. та уфундував видання „Казки мого життя" Б. Лепкого, арх. Ю. Ястремський Ню Йорк причинився фаховими порадами і матеріяльною поміччю вартости 2 тисяч дол. до розвою НТШ в ЗДА, проф. д-р Р. Осінчук Ню Йорк, дійсний член НТШ зложив досі 1.410 дол. д-р М. Зарицький — 1.286 дол., браття М. і І. Юрковські, Ню Йорк, склали суму 1.250 дол., д-р Б. Гординський, Дрейк дійсний член НТШ пожертвував досі 1.166 дол. і фінансував видання одного тому Просідінс-у. п Я. Удич, Фінекс, жертвував 1.135 дол., п-ство М. Турянські, Ню Йорк — 1.130 дол., п-ство д-р Є. Омельські, Атенс — суму 1.070 дол., інж. І. Романюк, Сиракюз — 1.067 дол. та сфінансував видання одного тому „Записок НТШ", а тепер реґіонального Збірника „Поділля". Сл. п. д-р М. Сімінович, Шикаґо пожертвував 1.060 дол., п-ство І. Кальмук, Вайтстон, дали суму 1.046 дол. та сфінансували видання одного тому праці „Україна в добі Директорії УНР". Пані С. Матчак, Філядельфія, уфундувала стипендію для студіюючої молоді (1.020 дол), п. В. Коваль, Фінекс, жертвував 1.000 дол., п. П. Матлай, Ню Йорк записав весь свій масток на НТЩ, крім того дав готівкою 250 дол.

В категорії нижче тисячки долярів склали: Український Робітничий Союз 987 дол. та уфундував видання одного тому „Доповідей", д-р Б. Филипчак, Пассейк — 865 дол., І. Макаревичі, Ню Йорк, 843 дол., проф. д-р С. Кулик, Лонг Біч — 827 дол., Ліґа Американців Українського походження. Дітройт. — 792 дол. Метроп. Відділ Тов. Укр. Лікарів, Ню Йорк, (д-р Ворох) — 750 дол., д-р Д. Фаріон, Парма — 738 дол., проф. д-р О. Смакула, Бостон, дійсний член НТШ 730 дол., Укр.-Ам. Об'єднання Мишиґену, Дітройт — 710 дол., д-р Б. Олесницький, Нюарк, — 650 дол., д-р С. Войтович, Пляно — 650 дол., Шевченківський Комітет, Шикаґо — 579 дол., д-р В. Кіналь, Йонкерс — 570 дол., д-р М. Гнатчук, Лембертсвилл — 563 дол., д-р П. Джуль, Дітройт — 560 дол., проф. Р. Карбівник, Філядельфія — 557 дол., сотн. М. Гречило, Мілвокі — 565 дол., Хор „Думка", Ню Йорк — 533 дол., В. Кий, Честер — 527 дол., Й. Волк, Трамбулл — 550 дол., Р. Пристай, Рочестер — 506 дол., адв. д-р Дж. Панчук, Бетл Крік — 505 дол., д-р В. Гук, Нюарк — 500 дол., сл. п. В. Пуйда, — 500 дол., д-р В. Федорців, Бруклин — 500 дол., Відділ 194 УНСоюзу, Ню Йорк —475 дол., д-р Є. Стецьків, Тонаванда — 470 дол., Т. Ґелемей, Нюарк — 455 дол., д-р Я. Макарушка, Бінґгемтон — 455 дол., сл. п. М. Гандзюк — 455 дол., д-р В. Кокорудз, Овіґо — 445 дол., д-р Б. Ґарбовський, Ютіка — 440 дол., д-р В. Врецьона, Бей Шор — 425 дол., д-р Л. Шанковський, Парма — 400 дол., д-р П. Т. Демус, Мокіна — 395 дол., сл. п. П. Блащук, — 383 дол., проф. д-р Ю. Тершаковець, Маямі — 355 дол.

Д-р Б. Лотоцький де Веліґост, Флашінґ, подарував цінний архів і бібліотеку кн. І. з Токар-Токаржевського-Карашевича, а крім того дає сталі пожертви, досі в сумі 352 дол. Проф. д-р М. Стахів, Скрентон передав свою цінну бібліотеку та цілий наклад своєї праці „Україна в часі Директорії УНР", нашому Т-ву, а крім того стало вплачує датки, досі в сумі 270 дол. П. М. Яремчук, Рочестер зложив досі 350 дол. і записав своє майно на НТШ. Д-р С. Парфанович, Дітройт записала свої ощадності на НТШ, в готівці вплатила досі 347 дол., п-ство д-р О. Лебедовичі, Лепір, вплатили досі 340 дол., п-ство д-р С. Тимків, Селсбері — 325 дол., Шевченківський Комітет, Ню Йорк — 307 дол., д-р М. Ґрушка, Понтіяк — 303 дол., Головна Управа Укр. Лік. Т-ва П. А. (голова д-р Б. Олесницький) 300 дол., незалежно від датків Метр. Відділу УЛТПА, Відділ УККА, Рочестер — 300 дол., д-р І. Грибик, Дітройт — 300 дол., д-р К. Кебало, Ню Йорк — 290 дол., д-р О. Оришкевич, Бруклин — 275 дол., п-ство сл. п. Осип і пані А. Кочани, Ню Йорк записали свою бібліотеку на НТШ, готівкою вплатили досі 275 дол., п. Т. Чорній, Балтимор — 275 дол., п-ство М. Гарасевичі, Ірвінґтон — 260 дол., п. І. Холоденко, Гартфорд — 260 дол., п-ство д-р Я. Восвідки, Ню Йорк — 255 дол., д-р П. Дзяд, Толідо — 250 дол., Самопоміч, Клівленд — 250 дол., Українська Народна Поміч, Піттсбурґ — 250 дол., п-ство д-р А. Жуковські, Стійл — 250 дол., д-р Р. Крупка, Шикаґо — 250 дол., п-тво С. Маґаляси, Нюарк — 250 дол. п-ство Г. Салюки, Джерзі Сити — 275 дол., д-р З. Гіль, Трентон — 250 дол. Український Народний Дім, Дітройт — 250 дол.

Крім того треба згадати, що пп. А. Допілка, В. Чубатий, П. Слюсарчук і інж. Я. Цімура зробили завіщання в користь НТШ. Книгозбірні подарували: пані Чапельська, сл. п. А. Маланчук, д-р Л. Р. Лепкий і інші.

З нагоди цієї конференції надійшли окремі додаткові пожертви від таких ВШ. Меценатів НТШ: по 100 дол.: д-р П. Демус, д-р М. Слиж-Фішер. 150 долярів жертвував п. П. Матлай. По 50 дол.: адв. І. Панчук, д-р Н. Гайворонська, п-ство д-р В. Врецьона, д-р Б. Гординський, д-р Я. Макарушка вплатив 25 дол., п-ство М. Гарасевичі — 10 дол., п-ство С. Маґаляси — 5 дол.

Крім того наспіли численні поменші пожертви, які будуть подані в чергових „Вістях НТШ". ВШ. Меценатам і Добродіям НТШ проф. Р. Смаль - Стоцький зложив найщирішу подяку і признання за піддержку вільної української науки. З цієї нагоди привіти передали: д-р Б. Лотоцький — від меценатів НТШ, дир М. Клецор — „Провидіння", дир І. Базарко — від УККА, адв. Р. Гуглевич — від Об'єднаного Комітету. Проф. О. Андрушків порушив справу відзначення століття НТШ та належної його підготовки. Д-р М. Стахів в заключному слові підніс заслуги меценатів і добродіїв НТШ незалежно від висоти їх пожертв та згадав при тому, що голова НТШ проф. д-р Р. Смаль-Стоцький своїми річними дотаціями зложив вже на НТШ суму 36.115 долярів.

По конференції відбулося прийняття в одному з поблизьких ресторанів, які в дружній розмові протягнулося до пізніх годин вечора.

А. Б.

Дітройт, Міш.

КОЛИ МОЛОДЬ СПІВАЄ — СЕРЦЕ РАДІЄ

Ми вибралися на заповіджений концерт 13 травня, півгодини скоріше та вже застали багато людей на залі. До того ще й на моє здивовання точнісенько о 7-ій годині, як подано в програмі, диригент хору і оркестри, п. В. Сарамага, зайняв місце та вправним, професійним рухом подав знак оркестрі почати програму. Жвава мелодія наповнила залю і з протилежних бічних дверей, почала виходити шкільна молодь та уставлятися на заздалегідь приготовлених місцях Хлопці в темних одягах і білих сорочках з чорними метеликами. А дівчата в білих блюзках, темних спідничах та з китичками синіх квітів пришпилених до волосся. Кожний рух видимо обчислений з музикою. Хор починає співати. Поволі відхиляється заслона сцени. На тлі гуцульського краєвиду і дерев'яної церковці, стоять на підвищеннях кілька дівчат і хлопців у довгих білих тоґах. Вони своїми рецитаціями, присвяченими роковинам смерти першого Владики Укр. Католицької церкви в Америці, Кир Сотера Ортинського, пов'язують артистично уложену програму. Чергується хор з оркестрою і рецитаціями. Перша частина концерту — це релігійні, поважні та вміло з чуттям виконані пісні.

Тоді коротка перерва і молодь знов з'являється на свої місця під ритм музики, тим разом дівчата у вишитих блюзочках з червоними маками в чорнявих та білявих головках. Вже сама така заквітчана поява організованої молоді викликає бурю оплесків. Починається виконання народніх і жартівливих пісень. Дириґент підбадьорує молодь, вони співають з ентузіязмом і усміхом. Чар рідної пісні віє від тих молодих облич і приходить на думку, що дійсно „наша дума, наша пісня не вмре не загине", бо це ж співає молодь, яка України ніколи не бачила, яка лиш перейняла від нас те, чого ми зуміли її навчити.

Якась несхоплена радість огортає душу, коли бачимо, що наша молодь сприймає серцем українську пісню і несе її в світ, у життя. Поміч часться тут колосальна праця дириґента хору п. Сарамаґи, учителів школи та передусім належиться признання нашим Отцям та Сестрам Василіянкам, що зуміли зорганізувати і провадити таку важну установу як Вища Школа. В ній наші діти мають змогу вчитися своєї мови і культури, що є для нас найважливіше на чужині. Ми оцінюємо це тяжке завдання, бо знаємо, якої страшної, часто геройської посвяти воно вимагає.

Питання про виховання нашої молоді часто знайдемо на сторінках нашої преси та на засіданнях наших організацій, і я уважаю, що найбільш конкретно його розв'язано саме тут в Дітройті, де існує Українська Вища Школа, в якій українська мова поставлена як академічний предмет, себто на рівні з усіми іншими предметами. Гріхом було б не дати підтримки такій важній установі, як і гріхом є посилати своїх дітей до чужих шкіл тоді, коли маємо свою.

В. Мушинська

Щоб виховувати яничар

„Молодь України" з 18 червня розповідає про так зв. „інтернати", де діти живуть, відокремлені від батьків, навіть у тому ж самому селі-колгоспі. Приклад з артілі ім. Димитрова, Сумської области: „Навіщо артілі школа-інтернат? (Між іншим, утримання її обходитиметься в добрячу копійку — 43 тисячі карбованців у рік). В. М. Коробко: — Для виховання, звичайно. Кожен батько виховує своїх дітей. Але як? Ось у чому річ. У одних сім'ях дитину на гарматний постріл не допускають до праці — виростає стопроцентова білоручка. В інших — —постійні лайки, скандали, все це травмує юну душу, залишає гіркий осадок. Або батько п'є, малий дивиться, переймає погані звички, а згодом і собі починає заглядати в пляшку. Ось чому потрібен інтернат. Нам здається: звідси починається справжнє комуністичне виховання підростаючого покоління".

● **Папа Павло VI** відправив в минулий четвер Понтифікальну Богослужбу в соборі святого Петра у Римі в асисті новопризначених 24-ох кардиналів. Ця церемонія була присвячена 1.900-им роковинам мученицької смерти святого Петра й святого Павла: припускають, що обидва вони згинули між рр. 64-68 після нар. Христа під час переслідування християн за пануванння Нерона.

ТАРЗАН, Ч. 5834. Перед зловісною церемонією!

THE CAPTIVES WERE LED TO A CLEARING WHERE MANY MORE OF THE MONSTERS AWAITED THEM.

THEN, AMID SNARLS OF APPROVAL, A HUGE FIRE WAS LIGHTED— PRELUDE TO SOME OMINOUS CEREMONY!

В'язнів повели на поляну, де численні інші потвори на них чекали.

А тоді, серед гарчання на знак признання, розклали велику ватру. . . Вступ до якоїсь зловісної церемонії!